

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAO SCHE EILANDEN

Dit blad verschijnt elken Zaterdag.

Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda, Tel. 507.

Administratie: St. Thomas-college.

DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—

Afzonderlijke nummers fl. 0.15.

Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Kindertoeslag.

Reeds bij de samenstelling van de salariscommissie 1928, hebben wij een laan gebroken voor het systeem van kindertoeslagen, een stelsel dat volgens de christelijke loontheorie niet alleen niet verboden is, maar de hoogste aanbeveling verdient, als men n.l. de rechtvaardigheidsleer, die zich bij het loon voordoen, in hun geheel en niet slechts gedeeltelijk beziet; terwijl bovendien nog dit stelsel uit het oogpunt van sociale rechtvaardigheid, dus voor het algemeen belang, en ook van het standpunt der naastenliefde ten eerste gewenscht is.

Op dezelfde gronden is men thans in Nederland strijdende voor de instelling van een Rijkskinderfonds, en voor de regeling van een kindertoeslag-verzekering.

De rechtsgrond waarop beide noodzakelijk worden geacht wordt in een artikel van „De Maasbode” Avondblad 2 Dec. 11. aldus weergegeven:

„Het loon van den volwassen arbeider moet krachtens de strikte rechtvaardigheid het volle equivalent zijn van de waarde van den door hem gepraesteerden arbeid.

Het minimum van deze waarde kan niet dalen beneden hetgeen noodzakelijk is voor de bevrediging der levensbehoeften van een arbeider met een gemiddeld gezin — man, vrouw en drie kinderen.

Zoo wel economische als ethische overwegingen leiden tot de slotsom, dat als regel in normale omstandigheden het loon van een volwassen arbeider niet beneden dit minimum kan noch mag dalen.

Bezien uit het oogpunt der strikte rechtvaardigheid kan de werkgever niet worden verplicht, om bij de loonsbepaling ook rekening te houden met de grootere behoeften van een arbeider met een gezin, dat grooter is dan het gemiddelde.

Voor het treffen van een goede loonregeling heeft men zich echter niet alleen af te vragen, wat de strikte rechtvaardigheid eischt, maar ook wat noodzakelijk, althans zeer wenschelijk, is voor het algemeen welzijn, m.a.w., wat de sociale rechtvaardigheid eischt.

De mensch immers, in maatschappij levende, heeft den plicht, niet alleen te handelen overeenkomstig de strikte rechtvaardigheid, maar hij is ook verplicht, met het algemeen welzijn rekening te houden. Vooral bij vraagstukken van sociaal aard komt dit uit.

Nu staat het wel vast, dat het toekennen van een kindertoeslag aan vaders van grote gezinnen om wille van het algemeen welzijn ten eerste gewenscht is.

Die wenschelijkheid vindt allereerst haar motivering in de groote waarde van kinderlijke gezinnen voor de volksgemeenschap. Het algemeen welzijn vordert, dat men van het hebben van een groot gezin niet door overwegingen van geldelijken aard wordt terughoudend.

Een tweede grond voor deze wenschelijkheid is de volgende. In alle standen onzer samenleving komt het veelvuldig voor, dat de ongetrouwden is, om met een gemiddeld gezin te leven, zich uitgaven veroorloven, waaraan gehuwden met veel kinderen niet kunnen denken. Zoodoende huwden met geen of weinig kinderen, den algemeenen levensstandaard van den betrokken stand op, met het noodlottig gevolg, dat de gehuwde arbeider uit denzelfden stand, wanneer hij een aantal kinderen bezit, dat boven het gemiddelde uitgaat, onmogelijk zijn stand kan ophouden.

Dit leidt weer tot aandrang van de zijde der arbeiders met groote gezinnen tot loonsverhoogen, welke worden ze verkregen, ook door de andere arbeiders worden genoten. En dan begint het zoo even geschetste proces opnieuw.

Het toekennen van kindertoeslagen aan arbeiders met groote gezinnen maakt, dat deze arbeiders in staat worden gesteld, om ongeveer denzelfden levensstandaard te voeren als ongetrouwden of gehuwden met geen of weinig kinderen, van denzelfden stand.

Ten slotte stelt de kindertoeslag den arbeider met een groot gezin in staat, om zijn vrije uren niet voor het verkrijgen van allerlei bijverdiensten, waardoor zijn dagtaak vaak overbe-

zwaard wordt, maar voor zijn gezin, voor de opvoeding der kinderen en voor zijn eigen ontwikkeling te besteden.

Al kan dus, gelijk wij boven reeds opmerkten, bezien uit het oogpunt der strikte rechtvaardigheid, de werkgever niet worden verplicht, aan arbeiders met groote gezinnen een hooger loon uit te betalen dan aan arbeiders, die hetzelfde werk verrichten, maar ongetrouwd zijn, of gehuwd slechts weinig kinderen hebben, bestaat er toch reeds in de overweging, dat de toekenning van kindertoeslagen in het algemeen welzijn zeer wenschelijk is voldoende rechtsgrond, om hier een wettelijke regeling te treffen.

Het zou echter tot ongewenschte en zelfs funeste gevolgen leiden, indien de individuele werkgever werd belast met de toeslagen aan de in zijn dienst zijnde arbeiders. Zoodanige regeling zou ertoe leiden, dat de werkgevers er financieel belang bij zouden hebben, bij voorkeur arbeiders zonder of met een klein aantal kinderen in dienst te nemen, en gehuwde arbeiders met groote gezinnen te weren.

Daarom is het noodig een wettelijke regeling te ontwerpen, waarbij de kosten van alle in een bepaald tijdsduur verschuldigde kindertoeslagen worden omgeslagen over alle werkgevers naar evenredigheid van het door hen aan hunne arbeiders uitbetaalde loon, zoodat het voor den individueelen werkgever van geen belang zal zijn of en hoeveel arbeiders, die aanspraak op kindertoeslag zullen kunnen maken, in zijn dienst werkzaam zijn.

Gelukkig mogen wij het feit constateren, dat vele werkgevers reeds met zelf gestelde regelingen zijn voorgegaan. Maar juist van hen gaat nu mede de aandrang uit, om een wettelijke, voor allen geldende regeling te krijgen. De concurrentie tusschen de verschillende ondernemingen is oorzak, dat velen, die overigens voorstanders van kindertoeslagen zouden zijn, deze toch niet invoeren, wanneer niet ook de onwilligen door de wet gedwongen worden, zich aan eenzelfde regeling te onderwerpen.

Ziedaar de rechtsgrond en de praktische grond, waarom een wet tot instelling van een Rijkskinderfonds en tot regeling van een kindertoeslag-verzekering noodzakelijk is.

Tot zoover „De Maasbode.”

Ook de Commissie voor de Sociale Wetgeving, (Voorzitter: Prof. J. R. Slotemaker de Bruine, Secretaris: J. R. Snoeck Henkemans) sprak zich in haar rapport, in Nov. 1921 uitgebracht aan het Hoofdbestuur van de Christelijk Historische Unie uit voor de instelling van een Rijkskinderfonds.

Vernichte deelneming voor bijzondere ondernemingen achtte deze Commissie „voorloopig niet mogelijk”. Hier van zou eerst sprake kunnen zijn, als de gedachte van zoodanige verzekering meer in de volkszedes ware doorgedrongen.

Aldus oordeelde de Commissie in 1921.

„Welnu”, zegt „De Maasbode”, „aan deze voorwaarde is thans ongetwijfeld voldaan; en bewijst dit met eenige welsprekende cijfers, ontvangens van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Ook hier op Curaçao is men sinds 1 Juli vorig jaar begonnen met het stelsel van kindertoeslagen voor gouvernementsambtenaren.

Een categorie echter is nog steeds, om ons onbekende redenen, hiervan uitgesloten; ofschoon de argumenten die gelden voor de ééne categorie, evenzeer gelden voor de andere, in geenszins mindere mate.

Kortgeleden ontvingen wij ondergaand schrijven:

Willemstad, 19 December 1929.

Hooggeachte Redactie.

Over het huwelijk en de belangen van kinderrijke gezinnen wordt door de christelijke volksvertegenwoordiging steeds en veel geschreven en gesproken. Ook Uwe Redactie is — zoals herhaaldelijk uit de Amigoe di Curaçao blijkt — hiervan een sterk voorstander.

De rechtsche partijen vormen — en gelukkig maar! — nog steeds de „Regering”. Men zou dus moeten aannemen, dat deze ook zouden zorg dragen voor de belangen hierboven aangeduid. Edoch... wat wordt er bitter weinig voor de kinderrijke gezinnen gedaan! In 't bijzonder hier op Curaçao. Wel is waar hebben de

Gouvernements-ambtenaren tijdelijk eindelijk een kleine kindertoeslage gekregen — vanaf 1 Juli j. l. — maar, hoe vreemd het ook moge klinken, één categorie van ambtenaren op Curaçao krijgt deze toelage niet! Immers de onderofficieren van de Troepenmacht, noch zij die tot het vaste personeel behoren, noch zij daarbij gedetacheerd voor politiediensten, krijgen géén kindertoeslage. In Nederland wel, in Oost-Indië en Suriname voor zoover mij bekend ook, doch op het in alle opzichten dure Curaçao... niet!

Een onderofficier met veel kinderen kan zijn gezin niet, of niet aan onder zeer groote bezwaren, doet overkomen. Wordt dus praktisch gesproken gedwongen drie jaren geschieden van zijn gezin te leven. Dat zukt in vele gevallen verderfelijker voor het huwelijk kan zijn, behoeft m. i. geen nader betoog. En worden hier de belangen van de kinderrijke gezinnen niet — op z'n zachtst uitgedrukt — onvoldoende verzorgd en ten achter gesteld bij de gezinnen van andere categorieën ambtenaren?

Toen ik uw beooging in 't belang van bedoelde gezinnen in de „Amigoe” van verleden week las, kon ik niet nalaten U met een en ander in kennis te stellen.

Aldus onze briefschrijver.

Wanneer men de redelijkheid van kindertoeslag erkent, — en dat heeft men hier gedaan, zoals blijkt uit de laatste duurtelblijsg., — dan dient deze ook te worden toegepast over de geheele linie, op alle categorieën van ambtenaren, zonder een enkele uit te sluiten.

Gelijke monniken, gelijke kappen, gelijke rechten.

En logisch doorredeneerd, zou het stelsel ook toepassing moeten vinden in particuliere ondernemingen, zoals in Holland steeds meer en meer gebeurt. Volgens mededeeling toch van het Centraal Bureau voor Statistiek waren er op 1 Januari 1920 24 collectieve arbeidsovereenkomsten gesloten, waarin het toekennen van kindertoeslag is opgenomen. Op 1 Januari 1929 was dit aantal reeds gestegen tot 129, waarbij 65.138 arbeiders betrokken waren, of 22% van het totaal aantal arbeiders bij een collectief arbeidscontract betrokken.

Doch zoover is men hier op Curaçao nog niet.

Laat men echter de onrechtvaardigheid tegen de onderofficieren en mindere der militairen en militaire politie, begaan, door deze van kindertoeslag uit te sluiten, zoo spoedig mogelijk ongedaan maken.

De Rijksbegroting en Curaçao.

Op 10 December kwam hoofdstuk XI (Departement van Koloniën) van de Rijksbegroting voor het dienstjaar 1930, aan de orde. Bij afdeeling III (Curaçao) is er menig hartig woordje gevallen. De voorzitter stelde voor om den spreektijd bij de algemeene beraadslaging op ten hoogste een half uur per spreker te bepalen.

Het eerst aan het woord kwam de heer IJZERMANN (S. D. A. P.).

Spr. zegt dat Curaçao, dat tot dusver in de Nederlandsche politiek nooit een rol heeft gespeeld, plotseling sterk de aandacht heeft getrokken door het gebeurde op 8 Juni.

„Over de oorzaak van die verrassende carrière werd overigens verschillend geoordeeld; sommigen beschouwen haar als een krenking van onze nationale eer, waardoor het Nederlandsche volk zich geschandvoelt voelde, anderen zagen haar als een lachwekkende operette. Beide opvattingen lijken mij niet geheel juist, zegt spr. Er was in het gebeurde zeker een en ander dat stof zou kunnen leveren, zooal niet voor een operette, dan toch voor eenige komische tafereelen van een revue, maar het lijkt mij weinig smaakvol om een gebeurtenis, die menschenlevens heeft gekost, als iets lachwekkends te behandelen. Aan den anderen kant moet men zich geen al te overdreven voorstelling maken van het onplezierig gevoel, dat het Nederlandsche volk kreeg, toen het vernam, dat het ginds in het verre Curaçao mogelijk was, dat een Venezolaansch insurgen-ten-aanvoerder tijdelijk het gezag overnam van den Gouverneur en deze een onvrijwillig reisje naar Venezuela en terug liet maken. Zeker veel Nederlanders vonden dat erg oneervol voor

Nederland, maar hun aantal is toch waarschijnlijk niet grooter geweest dan het aantal Nederlanders, die een soortgelijk gevoel zouden hebben gehad, indien verleden Zondag de match; Holland — België niet met 1 — 0, maar bijv. met 0 — 3 zou zijn geëindigd.”

Spr. wil niet ontkennen dat er in verband met Curaçao wel iets vernomen is, dat men een schande voor Nederland zou noemen, denkt echter daarbij niet in de eerste plaats aan de gebeurtenissen in den beruchten Juninacht, maar aan twee andere zaken.

Ten eerste, aan de arbeidstoestanden op Curaçao, zooals in eenige artikelen van „Het Volk” uiteengezet. Al mochten de feiten in die artikelen onjuist blijken, dan bestaan er toch in dat gewest ergelijke wan toestanden. Maakt men daaraan een einde, dan doet men voor de nationale eer meer dan door volgens de wenschen van de heeren van „Onze Vloot” zeven nieuwe oorlogsschepen aan te schaffen, een voor elk eiland, en nog een voor reserve.

Op de tweede plaats, de wijze waarop men in sommige kringen reageerde op de bekende Junigeschiedenis. Spr. dacht dat zulke excessen van nationalisme en volkenhaat in ons land onmogelijk zouden zijn.

Toch heeft de overrompeling van het Waterfort en wat hierop volgde, er zeker niet toe bijgedragen om de toch al zeer matige bewondering, die de Curaçao'sche bevolking voor het Hollandsche regime en voor de Hollanders heeft, te vergroten.

„Wil men in verband met de militaire quaestie een algemeene conclusie uit de Curaçao'sche débacle trekken, dan zou ze moeten luiden: Nu zien we weer eens hoe verkeerd het is, wanneer men tracht te doen wat men niet kan, en niet doet wat men wel kan. Nederland kan wel zorgen voor de middelen, waarmee orde en veiligheid in de verschillende deelen van het Rijk gehandhaafd kunnen worden, Nederland kan zich niet een vechtparaat scheppen, dat deugdelijke waarborgen geeft voor het behoud zijner onafhankelijkheid en voor het afkeeren van oorlogsgevaaren. Strevende naar hetgeen onbereikbaar is bereikt het niet, wat het wel zou kunnen bereiken.”

Spreker wil niet in kritiek treden over het beleid van gouverneur Fruytier: ofschoon hij er menige bezwaren tegen heeft, moet hij toch toegeven, dat deze plotseling kwam te staan tegenover moeilijkheden, waarvan hij nooit gedroomd had, en waartegen hij niet opgewassen was; — moeilijkheden zoo groot dat Spr. betwijfelt, of de helden van „Onze Vloot” er wel tegen opgewassen zouden zijn.

Ook wil Spr. zich onthouden van kritiek op de gedragingen van den commandant, omdat de resultaten van het onderzoek nog niet bekend zijn.

Toch hoe meer bijzonderheden er bekend worden, des te minder geloof Spr. dat het niet anders had kunnen zijn, ook zonder Curaçao in vlammen te doen opgaan, of zelfs zonder dat er meer bloed zou vergoten zijn. Een deel der schuld valt ook op den vorigen gouverneur Brantjes die een wrok bij Urbina heeft gewekt.

Vervolgens komt Spr. op tegen het overrijd zenden van oorlogsschepen en militairen naar Curaçao; eveneens tegen het afkondigen van den staat van beleg, zooals de Regering den Gouverneur in overweging had gegeven. Bij de wankelende positie van den

N. V. HOLLANDSCHE BANK VOOR WEST-INDIE.

OPGERICHT 1918.

Maatschappelijk Kapitaal: fl. 5.000.000.

Gepiaatst en Volgestort fl. 1.000.000.

HOOFDKANTOOR: AMSTERDAM, Keizersgracht 255.

BIJKANTOOR te CARACAS -- (Venezuela).

BIJKANTOOR CURAÇAO.

Neemt Gelden à Déposito. Opent Spaar-Rekeningen. Opent Chèque-rekeningen.

Bezorgt Telegrafische Uitbetalingen.

Verstrekt Handels-Credieten.

Uitvoering van Effecten-Orders

en Verzilvering van Coupons.

In- en Verkoop van Wissels op het Buitenland

en van Vreemde Muntsoorten.

Verstrekt Reiswissels (overal ter wereld inwisselbaar) van de American Express Company, New-York, en de American Bankers Association, New-York.

CORRESPONDENTEN IN ALLE VOORNAME PLAATSEN.

In Nederland: NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ. ROTTERDAMSCH BANKVEREENIGING.

Te New York: GUARANTY TRUST COMPANY OF NEW YORK. EQUITABLE TRUST COMPANY OF NEW YORK.

Te London: NATIONAL PROVINCIAL BANK LTD.

Te Parijs: SOCIÉTÉ GÉNÉRALE POUR FAVORISER ETC. BANQUE NATIONALE FRANÇAISE DU COMMERCE EXTERIEUR.

Te Hamburg: DEUTSCHE BANK.

Gouverneur, kon deze dit niet nalaten, maar daarmede is zij zelf niet van al- afschoon zowel de militaire autori- teiten als de procureur-generaal dat ontraden hadden.

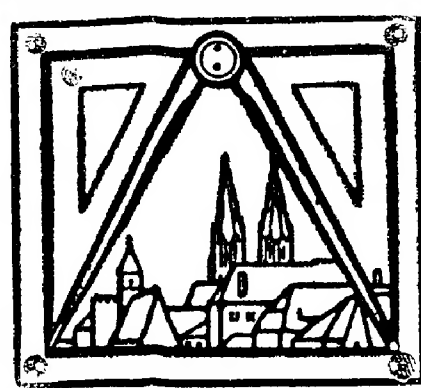
„Is nu het succes van Urbina's onderneming, uitgevoerd door 'n paar honderd man, van wie velen geen vuurwapenen hadden, alleen te wijten aan den Gouverneur en andere toen op Curaçao aanwezige personen? aldus vraagt Spr. Neen, ook de Nederlandsche Regering heeft een groot deel van de schuld te dragen. Het is mede aan haar te wijten, dat de politiemacht onvoldoende was, dat eers. in 1928 de reeds lang urgente reorganisatie der politie is aangevangen met het gevolg, dat in Juni 1929 de reorganisatie alleen was tot stand gekomen in het stadsdistrict Willemstad en niet in het buitendistrict, van waaruit Urbina zijn aanslag ondernam. Het te laat ter hand nemen van die reorganisatie is mede te wijten aan de jarenlang gevolgde vechtsche bezuiningspolitiek waardoor ook de dringendst noodige hervormingen werden uitgesteld. Reeds tijdens de vorige ambtperiode van dezen Minister heb ik er meermalen op gewezen dat ook t. o. v. de politie in Curaçao onhoudbare toestanden bestonden.”

De reorganisatieplannen-Helfrich dateren van 1919 en 1920. Dit waren niet de eerste voorstellen van dien aard. De Regering in Nederland heeft hierin echter het meest volstrekte tegendeel van bekwaam spoed be- tracht. De Regering heeft nu een zondenbok de woestijn ingejaagd,

maar daarmede is zij zelf niet van al- le schuld bevrijd. Vervolgens dringt spr. nogmaals aan op herziening van het Regeeringsre- glement, zooals hij 7 jaren achtereen gedaan heeft; op toepassing van de door den minister op 17 Juli 1925 ge- geven wenken in zake begrotingsbe- leid; vraagt de bijzondere aandacht voor de Bovenwindsche eilanden, waar tot op heden iets van betekenis nog niet gedaan is. Afscheiding van Cu- raçao en omzetting tot een afzonder- lijk gewest, vindt spr. echter nogal be- zwaarlijk. Het zal gewenscht zijn voor die eilanden een bekwaam gezagvoer- der, met ervaring op bestuursgebied aan te wijzen, en vooral niet den een of anderen Curaçao'schen Ambtenaar.

Bij den douanediens is de toe- stand lang niet gunstig; de leiding be- rust bij personen zonder een behoor- lijke opleiding daarvoor; er is te we- nig personeel, voor een haven die na Rotterdam thans de tweede van het Rijk is; lijfsvisitatie is in veel gevallen uitgesloten, omdat er geen vrouwelijke beambten zijn, bovendien wordt er nog al gesmokkeld, zooals blijkt uit de bestaande opiumkitten.

Herziening van de hopeloos ver- ouderde inkomstenbelasting is nood- zakelijk; ook zou Spr. willen dat de petroleumindustrie er meer toe bij- droeg. Spr. wil niet uitweiden over vele tekortkomingen, zooals op het gebied van ambachtsonderwijs, woningbouw, wegeaanleg salarisregeling enz. Al- leen spreekt hij nog over enkele be- slissingen, zooals uitgifte van de Bul-

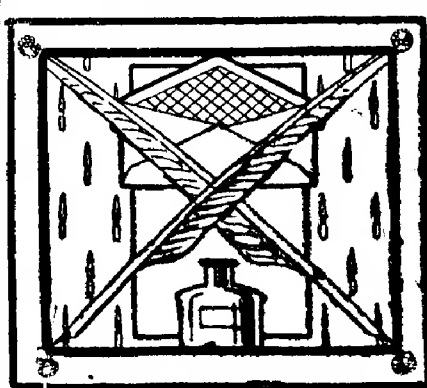
Technisch bureau „Opbouw”.

DIRECTIE.

J. H. Werner Jr.

Architect

de Ruyterkade 21.

Ondergeteekende heeft de eer U kennis te geven, dat door hem is opgericht:

’t Technisch bureau „Opbouw”

ten doel hebbende,

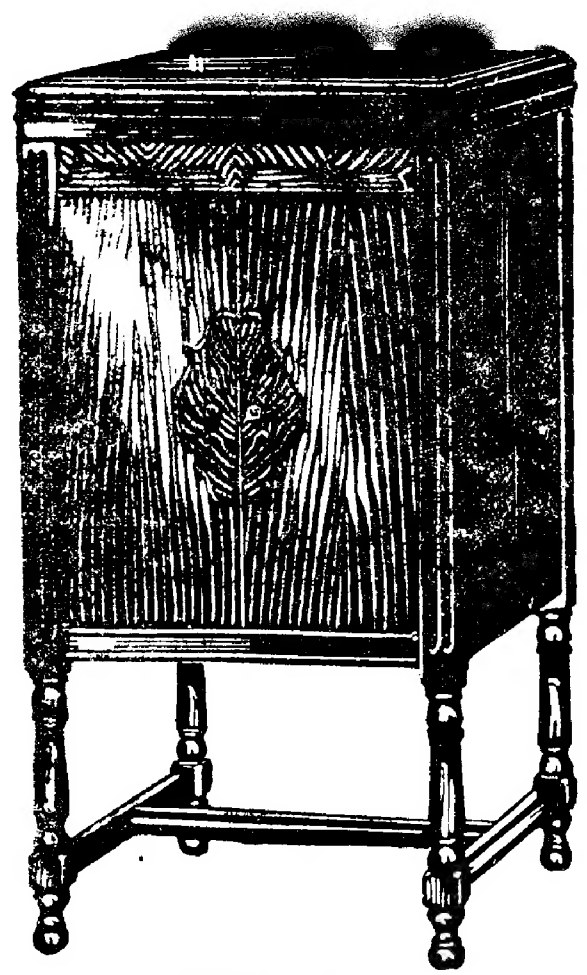
Het geven van adviezen, 't maken, 't begrooten en uitvoeren van projecten op technisch gebied. 't Koopen, verkoopen, huren, yerhuren, taxeren, beheeren, administreren van onroerende en roerende goederen en 't sluiten van assurantien en hypotheeken. Richt op en reorganiseert maatschappijen en fabrieken. Door internationale samenwerking is het in staat voor U de meest verschillende Technische vraagstukken zowel practisch als theoretisch te beoordeelen en op te lossen.

't Technisch bureau op 1 Januari a. s. voor u openstellende

Hoogachtend

DE DIRECTIE.

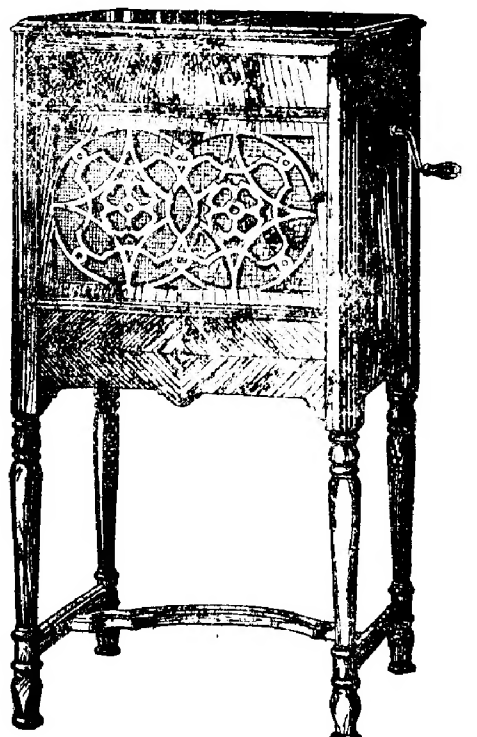
PRIJS \$ 95.—

LAAT U NIETS WIJS MAKEN.

De BRUNSWICK GRAMOFOONS zijn in KLANK en als MEUBELSTUK niet te OVERTREFFEN.

Bezoek ons en overtuig Uzelf.

Agenten: „PALAIS ROYAL”.

PRIJS \$ 75.—

MARCHENA & MORON.

lenbaai, terreinen op Aruba aan de Eagle Petr. Mij op Aruba, zonder dat de deskundige hoofdamtaren, of zelfs de gezaghebber van Aruba waren gehoord.

„Ook wisten zoomin hij als de directeur van openbare werken iets van de vergunning aan die maatschappij om een pier in de haven van Oranjestad te maken, juist op de plaats, die best geschikt was om er van Gouvernementswege, op de minst kostbare wijze, een aanleggelegenheid voor zeeschepen voor algemeen gebruik te bouwen.”

Ten slotte heeft spr. het over t Gouverneurschap.

„Het Gouverneurschap van Curaçao is thans m. i. een der moeilijkste posities, waartoe iemand kan worden geroepen. Moeilijk, omdat er nog zoveel gedaan moet worden, omdat men daarbij niet heel veel goede krachten te zijner beschikking heeft; moeilijk omdat het er in menig opzicht een „janboel” is. Moeilijk door de scherpe den laatste tijd deels verschergte antithese tusschen de rassen op het gebied van den godsdienst en tusschen Hollanders en de Curaçaoërs. Moeilijk ook door de overheerschende positie van de „petroleum”; de Gouverneur zal eenzijdig rekening moeten houden met het enorme belang van de „petroleum” voor het economisch welzijn van Curaçao, maar anderzijds moeten zorgen, dat niet de „petroleum” de lakens uitdeelt, dat niet andere belang n door de „petroleum” belangen in de verdrinking komen en dat ook de „petroleum” behoorlijk den Keizer geeft, wat des Keizer is.” en besluit dan:

„Een algemeene opmerking zou ik nog over de Gouverneursbenoemingen willen maken. Ik heb wel eens den indruk gekregen, dat men in sommige kringen meent, dat de Gouverneur van Curaçao per se Katholiek moet zijn en wel omdat daar de meerderheid der bevolking Katholiek is. En het zal wel geen toeval zijn, dat sinds jaren in het overwegend Protestantische Suriname steeds Protestantische, in het overwegend Katholieke Curaçao steeds Katholieke Gouverneurs zijn benoemd. Dit heeft — te meer waar die Protestantische Gouverneurs den laatste tijd of Christelijk-historisch of antirevolutionair zijn — zeker een voordeel: het voorkomt schele oogen tusschen de voormalige coalitiegenooten; ieder krijgt in de West zijn portie. Nu lijkt het me, dat er niets tegen en zelfs iets voor is, dat de Gouverneur van denzelfden godsdienst is als de meerderheid der bevolking. Maar dit is toch niet van zóó groot belang, dat men daarom, ook als anderen méér geschikt zouden zijn, in Suriname per se een Protestant, in Curaçao per se een Katholiek zou moeten benoemen. Dit standpunt zou trouwens consequenties hebben, waarvoor men, vooral aan de rechterzijde, zou terugschrikken. Een consequentie zou zijn, dat tot Gouverneur-Generaal van Indonesië een belijder van den Islam moet worden uitverkoren. Ja, gelet op het feit dat wij thans geen koloniën en bezittingen meer hebben, maar het Rijk bestaat uit Nederland en de overzeesche gebiedsdeelen, en de meerderheid der Rijkbevolking uit Mohammedanen bestaat, zou dan de vraag rijzen of het niet gewenscht ware, dat aan het hoofd van dit Rijk komt te staan een muzelman of muzelvrouw.”

Tweede spreker was de heer VAN KEMPEN (V. B.). Deze wenschte nog graag eenige inlichtingen met betrekking tot de gebeurtenissen op Curaçao, o.a.

1°. Welke gedragslijn heeft de Gouverneur gevolgd, nadat hem bericht was, dat het fort was overvallen, tot het oogenblik waarop de Gouverneur gevangen werd genomen? Dit is ongeveer 1½ uur geweest.

2°. Wanneer zijn Urbina (en Machado) te Curaçao aangekomen, en was Urbina's clandestien verblijf aan niemand bekend? — hij was immers onder Gouverneur Brantjes uitgezet.

3°. Verder rijst de vraag, welke rol is gespeeld door den als tolk gefungeerd hebbenden praktijks Sutherland, die bij het vorig verblijf van Urbina diens raadsman was en die door toedoen van Gouverneur Brantjes niet herbenoemd is als lid van den Kolonialen Raad?

4°. Eigenaardig doet het aan, dat de doodelijk gewonde militairen, na uren zonder hulp gelegen te hebben, door een burgergeneesheer zijn behandeld. Wat deed de officier van gezondheid?

5°. Wie is aansprakelijk voor de overlevering van Perez, die door Urbina werd opgeëisch en, na medereis met de Maracaibo met Gouverneur en militair commandant, werd vervoerd?

6°. Het eventueel oorzakelijk verband tusschen het gebeurde op 8 en 9 Juni en het beleid van Gouverneur Brantjes, laat de Minister voor rekening van de leden, die dat meenen, maar Zijn Excelentie geeft in de Memorie van Antwoord ter aangeduide plaats —, toe, dat Urbina tijdens zijn gevangenschap ten vorigen jare op Aruba niet behoorlijk gevoed en gehoeid te Willemstad werd aangebracht. Zonder twijfel is het daardoor gerezen wraakgevoel gewekt!

7°. Hoe rijmt de Minister de verklaring in de Memorie van Antwoord, dat er steeds voldoende gelegenheid was en is om ongewenschte elementen in bewaring te nemen met den buitengemeen slechten toestand van de gevangenis te Curaçao. Men zie de discussies daarover in den Kolonialen Raad. Ik verwijs in dit verband ook naar de lezing van den heer Menkman, onlangs in het Indisch Genootschap gehouden.

Wat nu den overval betreft, deze is aan de hand van de door den Minister bekendgemaakte gegevens door De Standaard in een driester van 4 dezer nog eens kort en krachtig geresumeerd en de daarin getrokken conclusies zijn helaas m. i. volkomen juist.

1°. De leiding op Curaçao bestond uit stumperige sukkels.

2°. Het gedrag der bezetting, except enkele minderen, was smadelijk.

3°. Aan den nu afgetreden Gouverneur heeft elk begrip van den toestand ontbroken.

En wat zien wij nu gebeuren? De Gouverneur wordt eervol ontslagen met dankbetuiging!!

8°. Is het juist, dat dat de ex-Gouverneur thans op het Departement van Koloniën is werkzaam gesteld?

9°. Voorts, wat geschiedt met den militairen commandant en de andere officieren?

Spr. hoopt dat de nieuwe gouverneur een man moge blijken met een helder inzicht in de internationale, speciale positie die Curaçao door zijn eigenaardige ligging inneemt, — een man met bestuursgevoel, van groote zelfstandigheid, zoowel tegenover de diverse partijen en belangen in Curaçao zelf, als tegenover den minister v. Kol. en de Afz. West-Indische zaken op zijn Departement. Spr. wijst verder op den langen lijdensweg ten aanzien der politie, op de noodzakelijkheid van het stationneeren van een snelverend schip; en vraagt ten slotte wat de inzichten van den minister zijn ten opzichte van de economische vooruitzichten op de Bovenwindsche eilanden?

11 December werd de beraadslaging hervat.

Aan 't woord kwam de heer VAN BOETZELAER VAN DUBBELDAM (C. H.).

Spr. begint niet te zeggen, dat het leven van gouverneur FRUYTIER als zodanig wel van zeer korten duur geweest is.

Er zijn zeker redenen om dit te betreuren. Aanvankelijk scheen toch de komst van dezen Gouverneur een zekere verademing te hebben gebracht en was de ontvangst op Curaçao in het algemeen, en bij den Kolonialen Raad in het bijzonder, buitengewoon vriendelijk geweest.

Toen is het gebeurde in den nacht van 8—9 Juni plotseling dezen schoonen droom komen verstoren.

Spr. oordeelt het noch nuttig noch noodig om in een uitvoerige bespreking van het gebeurde te treden. Wij begrijpen, zegt spr. dat het beter was dat de Gouverneur niet in deze functie bleef, ook al voelen wij, dat hij wel voor een buitengewoon moeilijke positie kwam te staan en dat het de vraag is, of velen het er zooveel beter zouden hebben afgebracht dan hij. Het komt mij voor, dat de troepencommandant en de beide luitenanten

ernstiger in hun taak zijn te kort geschoten, waar zij niet aan den Gouverneur den steun hebben geboden, dien deze noodig had. Ook te hunnen aanzien zullen wij het eindoordeel aan de Regeering moeten overlaten.

Hoofdzak is thans uit het gebeurde nuttige leering te trekken.

„Die les heeft in mijn oog vooral daarin bestaan, dat ons hier heel duidelijk getoond werd, aan welk gevaar wij ons blootstellen, als wij niet zorgen, dat wij in alle deelen van het Koninkrijk de weermiddelen goed in orde hebben en dat wij daar beschikken over een goed geoutilleerden rechercheerdienst. Het laatste heeft in dit geval nog meer ontbroken dan het eerste, want als de autoriteiten op dezen aanval voorbereid waren geweest, dan waren de beschikbare weermiddelen ongetwijfeld ruim voldoende geweest om dien te verijdelen. Ook lijdt het geen twijfel, dat, als wij op dat oogenblik op Curaçao een oorlogschip hadden gehad of ook maar iets, dat daarop geleek, er zeer zeker niets gebeurd zou zijn.”

En toch, zegt spr., ben ik overtuigd, dat wanneer de Regeering in vorige jaren gekomen was met een voorstel om zulk een schip blijvend aldaar te stationneeren, er ongetwijfeld uit deze Kamer heel wat stemmen zouden zijn zijn opgegaan om het totaal nuttelooze en noodeloze, ja, wellicht zelfs het belachelijke van zulk een maatregel te betogen.

Daarom heeft het gebeurde dezen goeden kant, dat nu overtuigend bewezen is, aan welke gevaren men zich blootstelt, als men niet voor een behoorlijke en parate bewapening zorgt en als men niet beschikt over een rechercheerdienst, die bij naderend onheil ter hand staat.

Hieraan zal nu wel de noodige aandacht geschonken worden; spr. vreest echter, dat deze belangen der Regeering zoover in het belang zullen nemen, dat dit bij de behartiging der Curaçao'sche belangen als lesbeheerschend wordt.

Er moet nog heel wat meer voor Curaçao gedaan worden.

Een goed geschoold politiekorps is voor Curaçao een levensbelang.

Echter is het dringend noodig dat er meer dan tot nu toe gedacht wordt aan de geestelijke verzorging en ontspanning der mannen, dit vooral om den goeden geest onder het korps te bewaren en het in staat te stellen, zijn moeilijke taak naar behooren te vervullen.

Eerst als de rust en de veiligheid naar buiten en naar binnen zijn verzekerd, kan met den opbouw worden begonnen.

Spr. hoopt dat de nieuwe Gouverneur in alle opzichten voor Curaçao de rechte man op de rechte plaats zal blijken.

Geheel gerust is spr. daar echter niet op.

„Onder alle omstandigheden, maar vooral nu, is daar iemand noodig, die weet, wat besturen is en die een open oog heeft voor de plaatselijke noden. Daarbij zijn heel wat eigenschappen noodig, die bij een voortreffelijk militair niet in de eerste plaats aanwezig behoeven te zijn. En nu rijst de vraag: hoe heeft de Regeering zich kunnen vergewissen, dat de benoemde deze eigenschappen in voldoende mate bezit en, zoo zij dit niet heeft kunnen doen, is het dan niet een waagstuk, min of meer een sprong in het duister, om dan tot deze benoeming over te gaan?

Ik wensch natuurlijk niets liever, dan dat de hier uitgesproken vrees door den nieuwbenaemden Gouverneur volkomen beschaamd zal worden. Maar dit zal dan meer daaraan te danken zijn, dat bijzondere persoonlijke eigenschappen die hij noodig heeft voor de vervulling van zijn taak, bij hem aanwezig blijken te zijn. Maar dit neemt toch niet weg, dat het feit van zijn benoeming niet boven alle critiek verheven genoemd kon worden.”

Het moeilijk ontwikkelingsproces, dat Curaçao thans doormaakt, vereischt van het bestuur een groote mate van tact en wijsheid, van een verstaan van de eigenaardigheid der bevolking, en van een open oog voor de eischen van den nieuwen toestand. Hier de brug te bouwen om van het oude tot het nieuwe te komen, stelt hooge eischen.

Ook de andere eilanden, in 't bijzonder de Bovenwindsche eilanden vereischen veel zorg. Spr. uit nog zijn bevreemding, dat de notulen van de Raden van Politie op de Bovenwindsche eilanden in de Engelsche taal worden opgesteld en ter kennisgeving van de leden der Kamer door den Minister ter Griffie worden neergelegd. Blijkbaar in de meening dat Papiament ook de landstaal op de Bovenwinden is, zegt spr. dat desnoods de landstaal in de politieraden kan worden toegelaten; wanneer daarin echter een vreemde taal gebruikt wordt dan alleen Nederlandsch en geen Engelsch.

Wordt vervolgd.

BERICHTEN

MISSIE-NIEUWS.

Zondag 11. werd door Z.D.H. VUYLSTEKE de nieuwe school van Groot Kwartier ingewijd. Tot verleden week hadden zich reeds 260 kinderen voor deze nieuwe school opgegeven.

Morgen viert de parochie van San Mateo plechtig haar patroonfeest, n.l. het feest van de H. Familie.

's Morgens ten 9 uur is er Pontificale Hoogmis en 's avonds ten 7 uur Pontificaal lof met feestpreek.

Reeds enkele dagen gevoeld de Z. E. Pater ST. VAN DE PAVERT, pastoor van Montagne zich niet goed. Door de drukke werkzaamheden ter voorbereiding van het Kerstfeest en op Kerstdag zelf, was Z.E. totaal overspannen, zoodat de dokter volstrekte rust noodzakelijk achtte, daar zijn hart door de overspanning zeer geleden had. Zondag 11. gevoelde pastoor zich zóó benauwd, dat hij zelf aan den Pater, die hem ter assistentie gezonden was, vroeg om hem de Laatste H. Sacramenten toe te dienen. Op advies van den dokter werd Z.E. Maandagmiddag per ambulance naar 't hospitaal vervoerd. Dinsdagmorgen constateerde de dokter reeds een ernstige beterschap, en gaf alle hoop dat de pastoor binnen enkele weken wederom volkomen hersteld het hospitaal zou kunnen verlaten.

Brionplein.

Sta Cecilia en het Curaçaosch publiek zijn één geworden; niet graag zou het publiek de uitvoering van Sta Cecilia meer willen missen. Door de uitvoering met zang op tweeden Kerstdag 's avonds, die wij tot onzen grooten spijt verhinderd waren bij te wonen, heeft het korps aller sympathie stormenderhand veroverd.

Doch nu wordt 't dan ook tijd, dat er van Gouvernementswege eens iets gedaan wordt, om het Brionplein, vooral in de nabijheid van de muziekten beter te verlichten. De verlichting van thans in ten eenenmale onvoldoende.

Het best zou zijn om een lamp van voldoende lichtsterkte aan te brengen boven in de kiosk, zoodat thans geschiedt voor het Gouvernementshuis.

Hiermede zou niet alleen kunnen voorkomen worden, dat men voor elke uitvoering moet betalen, zoodat thans het geval is, en hetgeen toch oigelijk wat al te dwaas is, doch tevens dat onder bescherming van de daar heersche duisternis de lampjes telkens gestolen worden, en de kiosk zelf beschadigd wordt. Een woord en één wenk van het Bestuur, en de zaak is in orde.

„Onder alle omstandigheden, maar vooral nu, is daar iemand noodig, die weet, wat besturen is en die een open oog heeft voor de plaatselijke noden. Daarbij zijn heel wat eigenschappen noodig, die bij een voortreffelijk militair niet in de eerste plaats aanwezig behoeven te zijn. En nu rijst de vraag: hoe heeft de Regeering zich kunnen vergewissen, dat de benoemde deze eigenschappen in voldoende mate bezit en, zoo zij dit niet heeft kunnen doen, is het dan niet een waagstuk, min of meer een sprong in het duister, om dan tot deze benoeming over te gaan?

Ik wensch natuurlijk niets liever, dan dat de hier uitgesproken vrees door den nieuwbenaemden Gouverneur volkomen beschaamd zal worden. Maar dit zal dan meer daaraan te danken zijn, dat bijzondere persoonlijke eigenschappen die hij noodig heeft voor de vervulling van zijn taak, bij hem aanwezig blijken te zijn. Maar dit neemt toch niet weg, dat het feit van zijn benoeming niet boven alle critiek verheven genoemd kon worden.”

Het moeilijk ontwikkelingsproces, dat Curaçao thans doormaakt, vereischt van het bestuur een groote mate van tact en wijsheid, van een verstaan van de eigenaardigheid der bevolking, en van een open oog voor de eischen van den nieuwen toestand. Hier de brug te bouwen om van het oude tot het nieuwe te komen, stelt hooge eischen.

„Onder alle omstandigheden, maar vooral nu, is daar iemand noodig, die weet, wat besturen is en die een open oog heeft voor de plaatselijke noden. Daarbij zijn heel wat eigenschappen noodig, die bij een voortreffelijk militair niet in de eerste plaats aanwezig behoeven te zijn. En nu rijst de vraag: hoe heeft de Regeering zich kunnen vergewissen, dat de benoemde deze eigenschappen in voldoende mate bezit en, zoo zij dit niet heeft kunnen doen, is het dan niet een waagstuk, min of meer een sprong in het duister, om dan tot deze benoeming over te gaan?

Ik wensch natuurlijk niets liever, dan dat de hier uitgesproken vrees door den nieuwbenaemden Gouverneur volkomen beschaamd zal worden. Maar dit zal dan meer daaraan te danken zijn, dat bijzondere persoonlijke eigenschappen die hij noodig heeft voor de vervulling van zijn taak, bij hem aanwezig blijken te zijn. Maar dit neemt toch niet weg, dat het feit van zijn benoeming niet boven alle critiek verheven genoemd kon worden.”

Het moeilijk ontwikkelingsproces, dat Curaçao thans doormaakt, vereischt van het bestuur een groote mate van tact en wijsheid, van een verstaan van de eigenaardigheid der bevolking, en van een open oog voor de eischen van den nieuwen toestand. Hier de brug te bouwen om van het oude tot het nieuwe te komen, stelt hooge eischen.

„Onder alle omstandigheden, maar vooral nu, is daar iemand noodig, die weet, wat besturen is en die een open oog heeft voor de plaatselijke noden. Daarbij zijn heel wat eigenschappen noodig, die bij een voortreffelijk militair niet in de eerste plaats aanwezig behoeven te zijn. En nu rijst de vraag: hoe heeft de Regeering zich kunnen vergewissen, dat de benoemde deze eigenschappen in voldoende mate bezit en, zoo zij dit niet heeft kunnen doen, is het dan niet een waagstuk, min of meer een sprong in het duister, om dan tot deze benoeming over te gaan?

Ik wensch natuurlijk niets liever, dan dat de hier uitgesproken vrees door den nieuwbenaemden Gouverneur volkomen beschaamd zal worden. Maar dit zal dan meer daaraan te danken zijn, dat bijzondere persoonlijke eigenschappen die hij noodig heeft voor de vervulling van zijn taak, bij hem aanwezig blijken te zijn. Maar dit neemt toch niet weg, dat het feit van zijn benoeming niet boven alle critiek verheven genoemd kon worden.”

Het moeilijk ontwikkelingsproces, dat Curaçao thans doormaakt, vereischt van het bestuur een groote mate van tact en wijsheid, van een verstaan van de eigenaardigheid der bevolking, en van een open oog voor de eischen van den nieuwen toestand. Hier de brug te bouwen om van het oude tot het nieuwe te komen, stelt hooge eischen.

„Onder alle omstandigheden, maar vooral nu, is daar iemand noodig, die weet, wat besturen is en die een open oog heeft voor de plaatselijke noden. Daarbij zijn heel wat eigenschappen noodig, die bij een voortreffelijk militair niet in de eerste plaats aanwezig behoeven te zijn. En nu rijst de vraag: hoe heeft de Regeering zich kunnen vergewissen, dat de benoemde deze eigenschappen in voldoende mate bezit en, zoo zij dit niet heeft kunnen doen, is het dan niet een waagstuk, min of meer een sprong in het duister, om dan tot deze benoeming over te gaan?

Ik wensch natuurlijk niets liever, dan dat de hier uitgesproken vrees door den nieuwbenaemden Gouverneur volkomen beschaamd zal worden. Maar dit zal dan meer daaraan te danken zijn, dat bijzondere persoonlijke eigenschappen die hij noodig heeft voor de vervulling van zijn taak, bij hem aanwezig blijken te zijn. Maar dit neemt toch niet weg, dat het feit van zijn benoeming niet boven alle critiek verheven genoemd kon worden.”

Het moeilijk ontwikkelingsproces, dat Curaçao thans doormaakt, vereischt van het bestuur een groote mate van tact en wijsheid, van een verstaan van de eigenaardigheid der bevolking, en van een open oog voor de eischen van den nieuwen toestand. Hier de brug te bouwen om van het oude tot het nieuwe te komen, stelt hooge eischen.

„Onder alle omstandigheden, maar vooral nu, is daar iemand noodig, die weet, wat besturen is en die een open oog heeft voor de plaatselijke noden. Daarbij zijn heel wat eigenschappen noodig, die bij een voortreffelijk militair niet in de eerste plaats aanwezig behoeven te zijn. En nu rijst de vraag: hoe heeft de Regeering zich kunnen vergewissen, dat de benoemde deze eigenschappen in voldoende mate bezit en, zoo zij dit niet heeft kunnen doen, is het dan niet een waagstuk, min of meer een sprong in het duister, om dan tot deze benoeming over te gaan?

Ik wensch natuurlijk niets liever, dan dat de hier uitgesproken vrees door den nieuwbenaemden Gouverneur volkomen beschaamd zal worden. Maar dit zal dan meer daaraan te danken zijn, dat bijzondere persoonlijke eigenschappen die hij noodig heeft voor de vervulling van zijn taak, bij hem aanwezig blijken te zijn. Maar dit neemt toch niet weg, dat het feit van zijn benoeming niet boven alle critiek verheven genoemd kon worden.”

Hamburg-Amerika Linie.

NEXT SAILINGS (Subject to changes) FROM CURACAO TO:
Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal, Port Limon: PLYMOUTH, AMSTERDAM & HAMBURG via Pto. Cabello, La Guayra & Trinidad:

Passenger-Ship:

M.S. „Magdalena”	Jan. 1—2.
S.S. „Galicia”	Jan. 17.
S.S. „Grünwald”	Feb. 14.
M.S. „Orinoco”	Jan. 29—30.
S.S. „Rugia”	Mar. 14.
S.S. „Magdalena”	Feb. 26—27.
S.S. „Teutonia”	Apr. 9.
M.S. „Orinoco”	Mar. 26—27.
S.S. „Galicia”	May 7.
M.S. „Magdalena”	Apr. 23—24.
S.S. „Grünwald”	Jun. 4.
M.S. „Orinoco”	May 21—22.
S.S. „Rugia”	Jul. 4.
M.S. „Magdalena”	Jun. 18—19.
S.S. „Teutonia”	Aug. 1.
M.S. „Orinoco”	Jul. 16—17.
S.S. „Galicia”	Aug. 29.
M.S. „Magdalena”	Jul. 31.
	Aug. 13—14.

Steamers „RUGIA”, „TEUTONIA”, „GALICIA” and „GRUNEWALD” call also at Puerto Barrios (Guatemala) and Tampico (Mexico), returning via Westindian Ports to Europe. These steamers have FIRST and THIRD CLASS accommodation with the exception of „GRUNEWALD”, which boat has only FIRST Class accommodation.

Special attention is called to the New Twin Screw Motor-Ships „ORINOCO” and „MAGDALENA”. These Ships have an excellent FIRST, INTERMEDIATE and THIRD Class accommodation.

The „ORINOCO” and „MAGDALENA” call homewardbound also at CHERBOURG.

All Ships accept Passengers and Cargo.

For further information apply to:

Edwards, Henriquez & Co.,
Agents.

Prima FILL D'ECOSSE Dameskousen in alle maten en modekleuren.
BANDFLUWEE in div. breedten en 50 kleuren, tevens Schots bandfluweel.

DE BIJENKORF.

Heerenstraat No. 5. (Hoyen).

Koninklijke Nederl. Stoomboot Maatsch. VAN CURAÇAO

NAAR Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:	22 Januari.
S.S. „Crijnsen”	5 Februari.
S.S. „Stuyvesant”	
NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados en Europa:	23 Januari.
S.S. „Simon Bolivar”	6 Febr.
S.S. „Crijnsen”	20 Februari.
S.S. „Stuyvesant”	
NAAR Port-au-Prince en New-York:	13 Januari 1930.
S.S. „Oranje Nassau”	3 Februari.
S.S. „Nickerie”	
NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Cumaná, Pampatar, Caripanao, Trinidad, Demerara, Paramaribo en Europa:	19 JANUARI.
S.S. „Pr. Fred. Hendrik”	9 FEBRUARI.
S.S. „Oranje Nassau”	
NAAR Pto. Cab. en New-York:	17 Januari.
S.S. „Bacchus”	
NAAR Cristobal en Pacific Coast:	± 20 Januari.
S.S. „Almelo”	2 Februari.
S.S. „Bodegraven”	
Direct naar Rotterdam. (ACCEPTEERT PASSAGIERS, 1e & 3e klasse.)	28 JANUARI.
S.S. „AMSTERDAM”	

Eiken DONDERDAG en ZONDAG om 4 UUR NAMIDDAGS vertrekt het PASSAGIERSSCHIP

„EL LIBERTADOR” Naar MARACAIBO.

SHELL Motorolie en Gasoline

De volmaakte combinatie voor moderne motoren.

Bijblad voor de Amigoe di Curaçao

Buitenstemmen.

'n Knaal en terstond erop weer een. Plots vloog m'n gast overleind naar de bentanen. Man! blijf kalm, 't is maar 'n autoband die springt vanwege de slechte weg.

Nog glurend naar buiten prijst hij mijn mooi gras en begint te tellen: Een... drie... zeven... twaalf... zestien... Eén, twee, drie varkens. Zeg, ben je 'n boerderij begonnen!

'n slim ding, beesten hebben waarde, niet?

Zestien geiten en drie varkens, dat alleen al is 'n aardig kapitaalje.

Pardon, behalve eenige kippen nog 'n tamelijk schuwe kat, da's heel mijn rijkdom in de dierenlijst.

Zijn die beesten dan niet van jou? Niet één.

Wat doen ze dan in jouw koraal? We zijn hier in Curaçao, snap je me?

Nu ja, wat zou dat?

Dat zou zóó veel, dat ze hier buiten net doen met hun beesten wat ze willen. Controle er op, nog geen ideeje ervan zelfs.

Vandaag zag je geiten en varkens, 't hadden ook ezels kunnen zijn, koeien zelfs. Dat loopt hier in, dat loopt hier uit en gaat z'n gang.

't Zal een week of vier geleden zijn, dat ik 's morgens ging kijken hoe m'n kippen het maakten.

Verbeeld je op 'n paar meters afstand 'n kolossale reuzen-zeug van zooveel honderd pond, die me de eer had aangedaan mijn koraal te verkiezen boven andere, voor geboorteplaats van: zegge acht welgeschapen biggetjes.

Tableau!

Ik ben geen dierenbeul, maar dat 'k zin had die rekel eens 'n flink pak slaag te geven, mag ik niet ontkennen.

Maar hoe het aangelegd?

Ze met 'n stok bewerken, durfde ik niet, en op 'n afstand met steenen gooien om ze weg te krijgen, lukte niet.

J'y suis j'y reste! praktizeeren niet alleen menschen, maar ook dieren.

'k Riep de hulp in van mijn kokkie, het enigste personeel dat ik heb.

't Gaf niets.

Enfin, als ik dan toch minstens de voldoening mag hebben van te weten wie de eigenaar is van dat beest!

Maar ik had kunnen voorzien dat je op zoo'n vraag geen antwoord krijgt dan: mi'n v's!

Het eenige wat ik te weten kwam, dat het beestje minstens een tweetal dagen zou blijven en dat de eigenaar zelf voor eten zou zorgen. Jawel, na 'n paar uurtjes kwam een vrouw mijn koraal binnengestapt met 'n groot ke-rozinneblak vol eten en drinken voor de varkenfamilie.

Vrouw, zeg ik nijdig, kon jij niet beter zorgen voor je beesten?

E bestia-al ta masjd malucu.

Echt papimentech, 't is niet te vertalen alles wat in dat volzinnetje steekt.

'n Heele zelfverdediging! 'n Cicero pro domo. Niet zij is de schuldige, o neen, denk dat niet. Zij heeft haar best gedaan om het dier in haar koraal te houden, maar dat varken, zie-je, dat is zóó'n onhebbelijk beest, het is haar niet gelukt ondanks de grootste inspanning enz. enz.

Dat alles en nog méér ligt in zoo'n onnoozele „e bestia-al ta masjd malucu“.

Wel kunnen er 'n massa jokkentjes in 'n paar woorden gaan!

Onnodig te zeggen, dat ik me bedwingen moest; doch je kan je daarin trainen. Waarom dan ook geen hek gemaakt dat je koraal afsluit?

Moet ik, die geen beesten heb 'n hek maken, of moeten zij dat doen die wel beesten hebben?

Daarbij, je zegt me, maak 'n hek; maar heb ik 'n hek, dan moet het dicht zijn, en is 't dicht, dan is de weg tot de kerk afgesloten. En staat het open, waartoe dient dan 'n hek?

Als er nu ooit één weg open moet zijn, dan is het de weg naar de kerk. De weg er naar toe open, de kerk zelf open. Vooral in onzen tijd moet iedere weg naar de Kerk volstrekt hekkenloos zijn, zoowel figuurlijk als letterlijk, dus... geen hek.

En dan nog, wat zou het, dat 'n andermaats beesten mijn gras opeten?

Gratis gaf de goede God regen, zonder eenigen arbeid van mijn kant groeit het gras, eigen beesten heb ik niet; laat dus andermaats beesten er van profiteeren voor het verdord is.

Wel moet ik zeggen dat het niet meevalt als je later nog 'n 75 cent moet betalen voor 'n pondje geiten-vleesch; dat wil dus zeggen voor 't vleesch van 'n geit, die misschien ongefokt is van je eigen gras. Maar leven en laten leven, geven en nemen zijn principelen, die je breed van opvatting maken.

En toch, al sta ik persoonlijk tamelijk onverschillig tegenover de nonchalance van het buitenvolk met betrekking tot hun dieren, in zich is het 'n onhebbelijke toe-

stand die méér kwaad doet dan men denkt; van daar m'n vrome wensch dat er spoedig 'ns wat meer controle moge komen en aan al die houders van geiten, varkens, ezels, koeien enz. wat méér de duimschroeven worden aangezet.

'k Begin met 'n onnoozele vraag? Waarom wel controle op honden en niet op geiten? Welke beesten bezorgen meer nadeel en vernielen en stelen meer?

'n Hond zonder loodje is z'n leven niet zeker, of de eigenaar moet 'm thuis houden!

Allright!

Maar waarom hebben geiten en varkens wél het recht om te marcheerden waar ze willen?

Waarom worden honden wél doodgeschoten en geiten enz. niet?

Maar dat zou me 'n slachting worden!

Toch niet. Zoo gauw de eigenaars zouden merken dat het ernst werd, geloof me, ze zouden hun beesten wel terughouden van een terrein waar ze niet thuis hooren.

Dat zou ik 'n radikaal middeel vinden.

Natuurlijk eerst waarschuwen. Veronderstel er werd een wet gemaakt dat van dien en dien datum af, dieren die los loopen worden afgemaakt.

'k Ben er zeker van menig eigenaar zou z'n koraal en hek er schutting nakijken, zoodat de dieren er niet meer uit konden.

Is er in zulk een maatregel iets onbillijks?

Heelemaal niet. Wie dieren heeft moet er voor zorgen en heeft geenszins het recht die beesten te laten gaan en staan waar ze willen, tot last van vreemden.

Nu moge dat wel nooit zoo geweest zijn, maar dan wordt het tijd dat het zoo worde.

Neem de toestand zooals ie is.

Buiten hebben verreweg de meeste menschen geiten of varkens of beide, en — uitzonderingen niet te na gesproken — de meesten hebben méér beesten dan hun stukje grond voeden kan; met dat gevolg, dat men de beesten maar laat grazen op ander-mans terrein.

Als nu zoowat alle menschen dat doen, is het dan geen compensatie?

Denk nu s. v. pl. eventjes na.

A laet 20 geiten los loopen en B. maar 5, als ze nu op elkaars terrein komen, is er dan sprake van compensatie?

In geen en deele.

20 geiten eten toch viermaal zooveel als 5, zegt reeds het rekenboekje van de laagste klas.

Wie zijn dus de dupe van dat beesten-laten-loopen? Natuurlijk de armste het meest.

't Is waarlijk geen wonder, dat er met zoo'n toestand ruzie ontstaat tusschen bureu, die soms ontaardt in een onverzoenlijken haat!

Dieren zijn altijd oorzaak geweest van twist, zoo oud de wereld is.

Inde rixae, vandaar twisten, zeiden al de oude Romeinen meer dan 2000 jaar geleden. En we kunnen gerust nog een paar duizend jaar verder teruggaan.

Wat zei aartsvader Abraham tot Lot? „Laat er toch geen twist zijn tusschen mij en tusschen u — van wege het vee — Scheid u toch van mij, kiest gij links, zoo zal ik rechts gaan“ lezen we in Genesis.

Sinds die duizenden jaren is de wereld heel wat veranderd. Nu is er geen sprake meer van kiezen tusschen links of rechts.

De keuze voor onze dieren is gemaakt. Het stukje grond gekocht of gehuurd is het aangewezen terrein voor ieders dieren. Dat stukje en dat stukje alléén. Daarop hebben wij recht, wij en onze dieren. Maar datzelfde recht dat gij hebt op het uwe, heeft uw buurman op het zijne.

Het komt er dus ophaan: elkaars rechten en bezittingen te eerbiedigen.

Dat voorkomt twist, ook het stelen van geiten enz. Heel wat dieren zouden geen gebroken poot hebben. En met de dieren zouden ook eigenaars er op vooruit gaan.

Ze zouden leeren zorg te hebben voor hun elgen zaken, méér besef krijgen van het *mijn en dijn*, in één woord de verregaande nonchalance zou verminderen en de beschaving er bij winnen.

Curacao moge er op vooruitgaan, maar in de buitendistricten houden velen er nog echte Zigeunermanieren op na.

Méér controle, méér toezicht is noodig, méér handhaven van wetten, nieuwe verordeningen enz.

O ja, da's waar ook, daar bestaat nog zoo iets van schutten.

Wat is dat?

Da's 'n recht dat we hebben om beesten te laten sluiten in de schut-stal.

Nu sta ik erg op m'n rechten, maar dat recht kan je van me cadeau krij-gen.

Je zult zelf wel begrijpen waarom?

Hoeveel geiten heb je geteld? Zestien, niet?

Welnu, recht heb ik om alle zestien te vangen, denk je daar 'ns in!

Eventjes 16 geiten te pakken krijgen!! Verder heb ik recht, ze naar de politiepost te brengen. 'k Zie me al loopen en sjouwen over den weg met 16 geiten aan 'n touw. Enfin, jij trekt een beetje mee, niet? Aangekomen bij de politie neemt die het vrachtje over om ze te schutten.

En wat dan?

De eigenaar van de geiten kan nu bij de politie z'n beesten terug krij-gen tegen betaling van 30 cents per stuk, waarbij hij dan nog gratis 'n aanmaning krijgt voor z'n beesten beter te zorgen.

Voor wie is dat geld?

Voor ons? Mis poes, voor de politie of de fiscus, in alle geval niet voor ons.

Vriend, je kan er zeker van zijn dat ik al dood en begraven ben vóór dat ik de eerste geit of welk beest dan ook geschut heb.

Denk jij er soms anders over?

Neen hoor, dan wist die kleine Jan kortere metten er mee te maken. Hij nam een steen en brak de geit z'n poot.

Of ik dat mooi vind? Neen heelemaal niet, maar laten ze dan maar beter omkijken naar hun beesten.

'k Was laatst op 'n smalle weg met aan weerkanten cadushi.

Vóór de auto huppelden wat geiten. Je had die chauffeur moeten zien hannissen met z'n wiel. Zigzag gingen we over de weg, weinig had het gescheeld of we waren in de cadushi terecht gekomen.

En dat allemaal van wege die el-lendige beesten; waar de eigenaar niet naar omkijkt.

Naar mijn meening is het publiek veel te indulgent. Kan de eigenaar van de beesten eischen dat 'n vreemde er méér zorg voor heeft dan hij zelf? En toch in werkelijkheid is het zoo.

Noem het 'n mooie karaktertrek van het volk, mij goed; maar veel mooier zou het zijn als de eigenaars zelf beter naar hun beesten keken. Op dat punt komt men enorm tekort. En aangezien daar nooit verandering in zal komen zonder krachtig optreden van het gouvernement worde ook dit geschrift aan geïnteresseerde ter over-weging aangeboden.

A. K.

Overwin die vermoeidheid met Sanatogen.

ENK, eens terug aan de dagen, dat gij U sterk voelde, fleurig en energiek. Maar voor al te laat is u ieders uitgang. Zoo kunt ge U weer vrolijk, binnen enkele weken, weer een goet slachting aan Uw bloed en zenuwen laten die stoffen vanvoor, die noodig zijn — een Sanatogen.

Sanatogen gaat naar de kern der gezondheid al de cellen, en bouwt die op tot een blijvend krachtig lichaamsdeel. Het is een bekend Engelsch geneesmiddel.

Door het Sanatogen behoeven de zenuwen te stand, en ge in besten tijd Uw vermoeidheid en al te spoedig overwonnen hebben en weer een krachtigen gezondheid genieten.

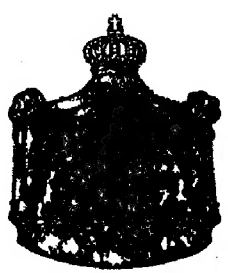
De afwerking van Sanatogen was verna-send. Ik woe me energiek en fleuriger dan sinds jaren en had het iedereen met volle overtuiging aan. Deelde ANNE SALOMONS, de bekende somerschriftster mede.

Begin ook baden Sanatogen te gebruiken.

SANATOGEN

Het Zenuwsterkend Voedsel.

Verkrijgbaar in alle Apotheken

PROVEEDORES DE LA CASA REAL

QUE SABROSO ES EL JAMON DE KÖLER & ANKERSMIT. DEVENTER - HOLANDA

Agentes: GALMEYER & Co.

Breedestraat 72, Otrabanda.

APOTHEEK

“Botica Nacional”

van EDMUND JACOBSEN, Apotheker
AMERICAN DRUGSTORE ENGLISH PHARMACY
Breedestraat, Otrabanda Telefoon No. 256.

Speedige aflevering van Recepten
Patentmedicijnen en Chemicalien
Drogerijen Parfumes en Zeepen
Wijnen en Likeuren

Alle Foto-artikelen

Allelei Soorten van
Chocolade, Suikervaren, en Koekjes
Sigaren en Sigaretten Sodawater en
Limonade.

VLUGGE BEDIENING OOK AAN HUIS BEZORGEN.

V. ROSSEM'S
Poorters-Toeback
DE BESTE VAARMA'S

Verkrijgbaar bij ELLIS & DANIA Agenten.

AANGIFTE

VOOR HET BEVOLKINGSREGISTER.

Ter kennis van de ingezetenen van dit eiland wordt hierbij gebracht hun verplichting om steeds tijdig op het Bevolkingsbureau, Fort Amsterdam, of bij de Districtmeesters aangifte te doen voor het Bevolkingsregister.

BEDOELDE AANGIFTE MOET WORDEN GEDAAN:

1. Wanneer men zich op het eiland vestigt.
Alsdan moet uiterlijk binnen twee weken na aankomst, hetzij overlegging van een getuigschrift van verandering van werkelijke woonplaats (verhuiss-bijet), hetzij vertooning van paspoort, reis- of verblijfsas, of ander deugdelijk bewijsstuk, danwel aflegging van een deugdelijke verklaring plaats vinden.
2. Als men het eiland gaat verlaten.
Alsdan moet een getuigschrift van verandering van werkelijke woonplaats of bewijs van afschrijving worden aangevraagd.
3. Wanneer men binnen het eiland van woning verandert.
Alsdan moet men binnen twee weken na aankomst in de nieuwe woning hiervan kennis geven.

Elk hoofd van een huishouden moet uiterlijk binnen twee weken aangifte doen, wanneer in dat gezin eenige verandering plaats grijpt, ook door het opnemen of het vertrek van inwonende dienst- of werkboden.

Onverminderd deze bepalingen is eenieder, door den Ambtenaar van het Bevolkingsregister daartoe opgeroepen, verplicht de opgaven te verstrekken welke ten behoeve van het Bevolkingsregister vereischt worden.

Overtreding dezer bepalingen kan worden gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden, of geldboete van ten hoogste honderd gulden.

Ter voorkoming van moeilijkheden worden de ingezetenen ernstig aange-spoord hun verplichtingen nauwgezet na te komen.

1—3

CURAÇAO, 2 Januari 1930.

Officiele Berichten. (van de vorige week.)

De tijd. hulpkommies der belastingen alhier, Eusebio Macares, is uit 's Lands dienst ontslagen.

Obdulio L. Rog en Arturo F. Lamper zijn benoemd tot tijd. hulpkom-miezen der belastingen in Curaçao.

Aan den Adjunct-commies op het Bevolkingsbureau alhier, C. E. Rin-con, tijdelijk in Caracas vertoevende, is, wegens ziekte, nog veertien dagen binnenlandsch verlof verleend.

Aan den leerling-monteur bij den Landstelefoondienst alhier, W. F. Krijt, is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan Mevr. Dr. J. I. Walkate-ter Kuile, tijdelijk technisch assistente bij het Departement van den Openbare Ge-zondheidsdienst alhier, is eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De hulpvuurtorenwachter op Klein-Curaçao Frederik Lourens is uit 's Lands dienst ontslagen.

Aan den tijd. schrijver ter Inspectie der Belastingen alhier J. H. E. Lamp is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Hilbert W. J. van der Weide is be-noemd tot tijd. schrijver en werkzaam gesteld ter Inspectie der Belastingen.

De Adjunct-commies D. M. Myboom is benoemd tot Ambtenaar van het Bevolkingsregister te Willemstad en de districtmeester op Curaçao tot Amb-tenaren van het Bevolkingsregister ied-er voor wat zijn district aangaat.

Mevr. C. H. E. Visser-Norden tijd. onderwijzeres 2e klasse bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao, is eervol ontheven van hare werkzaamstelling aan de Hendrikschool op Curaçao en werkzaam gesteld aan de Wilhelmi-naschool alhier.

Het bevel over de Troepen en de leiding van den politiedienst in Cura-çao is overgedragen aan den 1ste Lui-tenant alhier W. Wilschut, zullende

deze als „Korps Commandant“ op-treden.

De Kapitein der Mariniers D. P. Ravelli, commandant van het deta-chement Mariniers te Rio Canario, is belast met het „plaatselijk commando“ als bedoeld in het Reglement op den Garnizoensdienst.

Ijzeren ledikanten voor
Baby en 1 persoon verkrijg-
baar bij

„La Caraqueña.”

Breedestraat

2-3 Otrabanda.

„BILL-BRAU” BIER.

Een populair merk
in alle deelen der
wereld.

Proeft het heden nog
en ge zult nooit meer

een ander merk ge-
bruiken.

de Jongh & Martijn.

Agenten.

26—5

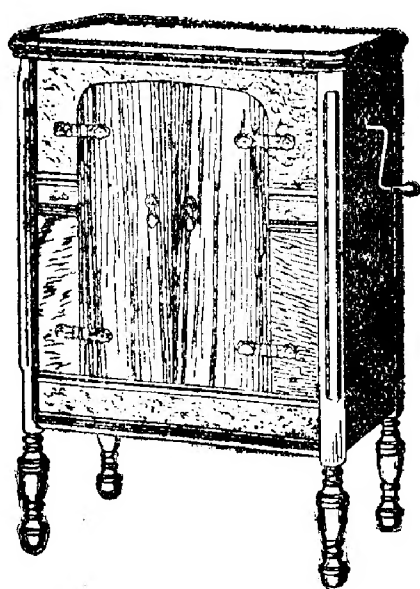

Model Prijs V-30 \$105.

HIS MASTER'S VOICE.

IR. L. A. FRUYTIER.

Terug bij de arbeidsinspectie?
Naar de T. l. verneemt ligt het in de bedoeling, ir. L. A. Fruytier, oud-gouverneur van Curaçao, weer te benoemen bij de arbeidsinspectie en wel als hoofdinspecteur van den arbeid, in dezelfde functie dus, die hij vóór zijn benoeming in Curaçao bekleedde.

Op de vraag van den hr. van Kempen bij de behandeling van hoofdstuk XI der Rijksbegroting in de Tweede Kamer op 11 Dec. II. of gouverneur Fruytier aan het Dep. v. Koloniën verbonden is, antwoordde minister de Graaff, dat dit niet het geval is, maar wel zou hij nog gedurende twee of drie weken dagelijks over de diensten van den heer Fruytier moeten beschikken om van hem inlichtingen te verkrijgen omtrent verschillende zaken en verhoudingen, waarvan inzonderheid de nieuwbenoemde Gouverneur op de hoogte moet zijn voor hij zich naar Curaçao begeeft. Bovendien verklaarde de Minister de diensten van den heer Fruytier nog noodig te hebben in verband met de terugkomst in den loop dier week, van de commissie Hoorweg-Bennevit.

PRINSES JULIANA.

Speedige verloving?
De Mbde. meldt:
Gelijk wij deze dagen melden, zal Prinses Juliana binnen enkele maanden haar studiën aan de Leidsche Universiteit beëindigen.

In de kringen der vrouwelijke studenten te Leiden — zoals men weet is de Prinses lid der Vrouwelijke Studentenvereniging — loopt nu het hardnekkig gerucht, dat H. K. H. zich daarna spoedig zal gaan verloven. Een bevestiging van dit gerucht konden wij niet krijgen; curiositeitshalve wilden wij er echter melding van maken.

Pater Gillet eere-doctor van Leuven.
Men schrijft uit Rome d.d. 16 Nov. aan de Mbde.:

Den hoogstwaardigen pater M. Gillet, magister-generaal van de Dominicanen, die vroeger als professor aan de kloosterschool van Leuven conferenties gaf voor de studenten van de hogeschool aldaar, is gisteren door de Leuvense Alma Mater het eere-doctoraat in de theologie aangeboden.

De „Libertador“ naar Aruba.

Naar wij vernemen, bestaat het plan om het S.S. „Libertador“ voortaan ook Aruba te laten aandoen. Daar de snelvaart op Maracaibo echter hoofdzaak blijft, kan het schip niet anders als 's nachts op Aruba arriveren; n.l. op de heenreis van hier naar Maracaibo, als 't schip 's middags om 4 uur van hier vertrekt, zal 't ongeveer om 10 uur op Aruba arriveren, terwijl het op de thuisreis ongeveer 11 uur 's nachts Aruba zal aandoen. In verband met een en ander, en vooral met het oog op een goede verlichting van de haven, is de heer Gauw, Havenmeester, naar Aruba vertrokken.

Havenreglement en veiligheidswetten.
Naar aanleiding van het treurig ongeval langs de „Achalina“, veertien dagen geleden, is de kwestie van een modern havenreglement en van veiligheidswetten, die nog steeds maar op zich laten wachten, weer eens ter sprake gekomen.

Laten wij opmerken, dat het in zeer veel Europeesche havens, waaronder ook Amsterdam, en in bijna zoo goed als alle havens in de Middellandsche Zee verboden is gasoline te laden van zonsopgang tot zonsopgang, terwijl bovendien nog in verschillende havens, zoals o.a. ook te Amsterdam, bij het gasoline innemen, een speciale politie ter controle aan boord komt.

Zelfs stookolie mag er niet worden ingeladen, alvorens de slangen behoorlijk door de havenpolitie gecontroleerd zijn.

Hoever zijn we hier nog van zulke maatregelen ter veiligheid af! — terwijl als er ergens reden voor bestaat, het zeker hier is, waar de kleinste onvoorzichtigheid de noodlottigste gevolgen kan hebben, niet alleen voor de C.P.I.M. zelf, maar ook voor de stad en haven.

Is de Raad zich van het gevaar van den heerschenden toestand, en van de noodzakelijkheid van maatregelen daartegen niet bewust?

Het moet wel zijn. Anders is 't ons volkomen onverklaarbaar, dat er nooit

stemmen opgaan, om het Bestuur tot eenigen spoed in deze aan te zetten. Wat hebben we aan een klachtenlijstje zoals laatst door den heer WINKEL opgehangen, als deze klachten niet gemotiveerd worden, en tevens niet de middelen ter verbetering worden aangegeven. De inzender van laatst had wel gelijk, dat er veel slaapziekte heerscht onder de vroege vaders, aan wie het wel en wee van Curaçao is toevertrouwd.

Brutale aanval.

Zaterdagavond begaf zich mevr. H. eigenares van Hotel Keizershof naar haar aangrenzend woonhuis. Zij had een portefeuille met ruim f. 900 onder den arm.

Plotseling werd zij van achter door een donker gekleurd persoon aangevallen. Deze ontrukte haar de portefeuille met geld en maakte zich onmiddellijk uit de voeten. Wegens de duisternis kon zij hem niet herkennen.

Een aanval van eenigzins anderen aard en met nog treuriger gevolgen, had Vrijdagavonds plaats in 't begin van de Hoogstraat.

In een bovenhuis lag een moeder reeds eenigen tijd lam te bed, en werd verpleegd door haar dochter. Voor verzet speelde de dochter een deuntje op de gramofoon. Een huisvriend kwam er voorbij en ging even naar boven om te informeren naar den toestand der moeder. Juist was hij gezeten, toen een zekere E. D. die in de benedenverdieping woonde, stil naar boven sloop.

Ongemerkt sloop hij naar binnen, bracht eerst de dochter, en toen de moeder met een schermes ernstige verwondingen toe, om zich onmiddellijk daarna weer uit de voeten te maken. De politie werd opgebeld en wist den dader te arresteren.

De beide gewonden werden onmiddellijk naar het hospitaal vervoerd.

Op de politiewacht verklaarde D. dat hij reeds een maand geleden het plan had gemaakt beiden den hals af te snijden. Alleen de tegenwoordigheid van den huisvriend had hem daarin belet. Op de vraag waarom hij dit gedaan had, verklaarde hij dat de bovenbewoonsters 't hem dikwijls door hun leven lastig maakten. In zijn zak vond men twee messen en een stuk lood aan een touw. Daar de dader blijkbaar niet goed bij 't hoofd was, werd hij Zaterdagmorgen naar 't krankzinnigengesticht vervoerd.

Zestig jaar trouwen dienst.

3 Januari was het zestig jaar geleden, dat de heer I. P. DANIA, procuratiehouder van de bekende Firma Ellis & Dania, aldaar in dienst trad. Onvermoeid heeft de heer Dania gewerkt, zestig jaren lang; zijn werk was zijn lust en leven.

Wij wenschen den algemeenen geachten heer Dania van harte geluk met dit zoo eervol en zeldzaam ambtsjubilé; en nog vele jaren in kracht en gezondheid.

Bevolkingsregister.

Wij vestigen de aandacht van onze lezers op de bekendmaking van het Bevolkingsbureau, in ons blad. Alleen met de volledige medewerking van het publiek zal men het Bevolkingsregister, dat in onze tegenwoordige maatschappij een noodzakelijk iets is, kunnen inrichten zooals het behoort.

Met de stad is men reeds voor 't grootste gedeelte klaar, alleen zouden wij de inwoners, die nog niet ter bevolkingsbureau zijn ingeschreven, willen verzoeken zich ten spoedigste op het kantoor in het fort Amsterdam te gaan aangeven. Binnenkort hoopt men met de buitendistricten te beginnen.

La Prensa.

Eindelijk is het reeds zo lang aangekondigde en verwachte dagblad, onder de redactie van den heer J. B.

SUAREZ, verschenen. Het blad dat gedeeltelijk in 't Spaansch, gedeeltelijk in 't Engelsch verschijnt, heeft ten doel mede te werken aan den moreelen en materielen vooruitgang der Kolonie.

Wij wenschen onzen nieuwen collega van harte welkom op journalistiek terrein, terwijl wij hopen dat hij steeds met ons de ware belangen van land en volk moge voorstaan.

De nieuwe Gouverneur.

Het „Koloniale Weekblad“ schrijft in zijn nummer van 12 Dec. I. l.

„De heer Van Slobbe is niet de eerste militair, die aan het hoofd van Curaçao geplaatst wordt. Van Raders en Esser hadden zelfs denzelfden rang, toen zij dit ambt aanvaardden. Kikkert, Cantz'laar, Kip kwamen van de marine, en ook Wagner was oorspronkelijk als militair uitgezonden.

Wij achten het niet verkeerd gezien van de regering, dat zij ditmaal, na Zachtterenvolgende burger-gouverneur, de oogen heeft laten vallen op een militair. Het kan niet ontkend dat men op den duur op deze plaats meer behoefte heeft aan andere dan militaire eigenschappen, maar in de gegeven omstandigheden, nu het moeilijke vraagstuk van landverdediging en bewaaring der inwendige rust eenvoudig eens voor goed opgelost dient te worden, achten wij de keus zeer verklaarbaar.

De toestand op Curaçao is sedert 1816 wellicht nooit zoo kritiek geweest als zij thans is. De nieuwe Gouverneur heeft geen benijdbare taak. Maar, wij herhalen het, een mooie taak kan het niettemin zijn. De nieuwe staatsregeling zal toch ook wel nu eens haar beslag krijgen. In alle opzichten een overgangstijperk. Wij heeten den heer Van Slobbe hartelijk welkom en wenschen hem toe een voorspoedig bewind, Curaçao tot heil!”

Het *Politiek Economisch Weekblad* schrijft in No 11 als volgt:

„Dat op dit moment een militair is benoemd, valt te begrijpen. Na alles wat gebeurd is, wil men thans een sterke hand hebben, die orde en tucht schept, waar anders door de snel opkomende industrie wel eens de Wild-West-toestanden zouden kunnen ontstaan, die zoo inheemsch zijn op het vasteland van Midden- en Zuid-Amerika.

Het Gouvernement Curaçao biedt vele moeilijkheden. Wij zouden hier kunnen duiden op den economischen nederdang van de Bovenwindsche ei-

WIJ bieden het publiek, het nieuwe luxe-model V-30 aan, hetwelk verscheidene verbeteringen heeft ondergaan, tegen de billijke prijs van \$ 105.—

Het V-30 heeft de modellen 4-8 & 4-20 van \$ 95.— & \$ 135.— respectievelijk, vervangen; ofschoon het een meubelstuk is, gelijk in grootte aan het 4-20 wordt het tegen een goedkoopere prijs afgegeven.

Dit is weer een nieuwe overwinning van de VICTOR.

Wij noodigen U uit dit nieuw model te komen hooren en bewonderen.

VERKOOP SALONS:

EL LOUVRE

Heerenstraat & Breedestraat

N. M. DE JONGH

Otrabanda.

S. N. ECURY

Aruba.

landen St. Eustatius, Saba en St. Martin, waarvoor een Comité in het leven is geroepen, hetwelk een adres bij den Gouverneur indient.

Het hoofdpunt in kwestie is echter, dat Curaçao met het oog op onze koloniale reputatie eerste klasse moet worden beheerd. Wij zouden groote deelen van onze koloniën kunnen verwaarlozen zonder nog aan die reputatie belangrijke schade aan te doen, omdat zij zich in afgelegen, niet veel bezochte, deelen van de wereld bevinden. Doch op Curaçao als knooppunt van de verbindingen in de buurt van olievelden en het Panamakanaal, valt het oog van vele vreemdelingen, waaronder ook van vele Noord-Amerikanen, in wier land de Monroeleer geldt en die slechts met lede oogen de overblijfselen van de Europeesche heerschappij in Amerika aanzien.

Het eiland Curaçao dient daarom een *model-kolonie* te zijn. Dat is toch voor een dergelijk eiland van kleinen omvang geen onredelijke eisch. Hoe ver is het daar nog van af; hoeveel ernstige klachten hoort men niet over het beheer der openbare werken. Wat een verwaarloozing, dat niet eens één politievlaarting met stoomvermogen aanwezig was! Zelfs het allernoodzakelijkste ontbrak dus nog.

Terwijl wij voorts op het eiland Curaçao met een Nederlandsche maatschappij te maken hebben, waardoor tekortkomingen vanzelfsprekend op meer loyale en schappelijke wijze zullen worden beoordeeld en behandeld, is het olieverwerkingsbedrijf op het nabijliggende Aruba in handen van de Noord-Amerikanen. Daar zullen fouten op andere wijze worden bekeken, en zouden bij kwaden wil wel eens ernstige internationale moeilijkheden kunnen ontstaan.

Daarom: wij hopen van harte dat het den nieuwen Gouverneur gegeven moge zijn om door een krachtig en kundig beleid, gesteund door een gezond en niet krenterig financieel beheer, geleiden smaadt uit te wisschen en onzen goeden naam van kolonisatoren te herstellen en hoog te houden.

Arm Suriname.

In het blad „Suriname“ troffen wij beschouwingen aan, zóó donker gekleurd, dat wij meenen goed te doen die onder de aandacht te brengen van de Staten-Generaal, nu de behandeling van de Surinaamsche begroting eersdaags aan de orde komt.

In de nummers van 11 en 15 October, 1 en 5 November een serie artikelen over het toenemend pauperisme in Suriname. Uit het laatstgenoemde nummer knippen wij het volgende:

„Zeer geschied lezer van dit blad, u behoort tot de beter gesitueerde kringen van Suriname, wellicht gaan uwe zaken niet zoo florisant, natuurlijk meent u, dat het beter had kunnen gaan. After all zijn er geen andere wolkes aan uwen onbewolkten hemel, dan de wolkes die u er zelf aan suggereert. Maar wist u, dat er in Suriname honger geleden wordt op een wijze, zoals nergens anders ter wereld? Ik spreek niet meer van armoede lijden, maar van doodnuchteren, gewonen, alledaagschen honger, alledaagsch in dien zin, dat hij voortdurend, alle dagen geleden en gevoeld wordt. Om te kunnen leven behoort men dagelijks tot zich te nemen een zekere hoeveelheid, maar ook een zekere variëteit voedsel. Wie niet eet, of niet behoorlijk eet, wordt fysiek een onding, een niets. Er zijn huisgezinnen in Suriname, die dagen van gerosterde maïs moeten leven, want ze hebben niet eens een pot om iets te koken. Het dagelijks menu van % van Suriname's bevolking bestaat uit rijst of bananen, wat stukjes zoutvleesch of bakkeljauw, een beetje bakolie en dat zelfs niet eens. Dit eentonig menu vangt aan op 1 Januari en wordt gehandhaafd tot 31 December, al wordt het van tijd tot tijd onderbroken door opnemings op de lijst van wat bruine bonen of kouseband (een peulvrucht) en in den drogen tijd van wat meersavisch“....

„Een beetje hooger dan de Surinaamsche barrevoetiers komen wij in kringen, die een beetje stand op willen houden van f60 tot f100's maands voor een gezin van man, vrouw en 5 tot 7 kinderen. Wat hier geleden wordt, is met geen pen te beschrijven, tart zelfs het talent van een Emile Zola.

Ze strijden en vechten een verbitterden strijd tegen Honger en Fatum een hopeloos strijd, dien ze toch verliezen“....

„Als bekend mag worden verondersteld, dat wij hier het censuskiesrecht hebben, en dat ieder die aangeslagen is in de belastingen naar reden van f1400 's jaars kiezer is, als hij op tijd aan zijn verplichtingen voldoet. Gelet op het aantal kiezers, dat de kiezerslijst aangeeft, hierbij gevoegd het aantal, dat niet op tijd betaald heeft en het aantal, dat de belasting ontdukt heeft, schat ik het aantal van hen, die een jaarlijksch inkomen van f1400 of meer hebben op niet meer dan 1500. Op een bevolking van, bij de ruimste schatting 150.000 menschen, is dat ternauwernood 1%“....

„Minder dan 1% van de bevolking van Suriname kan worden geacht een behoorlijk, ofschoon bescheiden bestaan, te voeren. En 99% wordt door den honger gegeeseld en voortgezwiept“....

Wij mogen hier de opmerking niet achterwege laten dat de gegeven schets, althans voor de districtsbewoners, die op hunne „grondjes“ allerlei voedingsgewassen voor eigen gebruik kunnen telen en dat ook doen, te donker gekleurd is. De ergste armoede vindt men in Paramaribo. De uittocht houdt dan ook steeds aan, waarbij de energieken het land verlaten op zoek naar een behoorlijk bestaan. De meesten gaan naar Curaçao.

Ook wat het blad over den geneeskundigen dienst in de districten in de nummers van 18 en 22 October schrijft is de aandacht waard.

„Een onverantwoordelijk wervingsbureau in Ned-Indië zorgt ervoor zieken en gezonden tezamen in te pakken, aan boord te zenden en naar Suriname te verschepen. Velen, die gezond uit Indië vertrokken, komen hier ziek aan en ons Immigratiedepartement, daarbij trouw en ijverig bijgestaan door onze geneeskundigen dienst onder leiding van Dr. Lampe, weet met bekwamen spoed al deze zieken — infectiehaarden — over alle landbouwondernemingen in de kolonie te verspreiden“....

Als de hier gegeven voorstelling niet juist is, moet ze ten spoedigste officieel worden tegengesproken. Wij meenden dat, bij aankomst van immigrantentransporten, de zieken naar het militaire hospitaal ter verpleging worden gezonden.

Verder citeren wij uit het blad: „Toen er twee geneesheeren b. v. in Saramacca waren, kwam het geneeskundig werk practisch hier op neer, dat in het gunstigste geval enkele individuen door den dokter bezocht werden. En nu er slechts één is, wat is geworden van dat geneeskundig werk?“....

„Geen spoor van hygiënisch werk toen er twee geneesheeren waren, dat is zeker tot zijn recht gekomen, nu de dienst van twee aan één is opgedragen.“

K. W.

Kapitein P. Koningsstein.

Naar wij vernemen, heeft zich uit den grooten kring van vrienden en kennissen, die de sympathieken alom bekende Kapitein Koningsstein te dezer stede heeft, een commissie gevormd om hem bij zijn terugkomst uit Cristobal op 23 dezer een herinnering aan te bieden aan de vele jaren, die hij op Curaçao gevaren heeft.

Kapitein Koningsstein, sedert jaren commodore van de passagiersvloot van de K. N. S. M. maakt namelijk thans zijn laatste reis als gezagvoerder op de „Simon Bolivar“. Hij zal, na 43 jaren de zeeën bevaren te hebben, waarvan 35 jaren op de West, op zijn lauweren gaan rusten.

De commissie bestaat uit de HH. Dr. W. Ch. de la Try Ellis, Jac. F. Haayen, H. E. Kiës, S. M. L. Maduro en Ir. J. Noorduy, die zich gaarne beschikbaar stellen om bijdragen in ontvangst te nemen.

De herinnering zal worden aangeboden gedurende een receptie, welke gehouden zal worden aan boord van het ss. „Simon Bolivar“ op 23 dezer, des namiddags om 4 uur, waartoe alle vrienden en kennissen worden uitgenoodigd.

Compañia Trasatlántica

El Vapor

„MAGALLANES“

se espera de Cristobal y Pto Colombia el 18/19 Enero 1930 seguirá el mismo día para Pto. Cabello, La Guaira, Santo Domingo, San Juan, Canarias, Cadiz y Barcelona.

El vapor

„BUENOS AIRES“

se espera el 6/7 Febrero 1930 de Europa via Pto. Rico y Venezuela, seguirá el mismo día para Pto Colombia y Cristobal, C. Z.

Acepta carga y pasajeros.

Los Agentes.

S. E. L. MADURO SONS.

Weegt uiterst licht en schrijft zonder druk.

Alwie Parker—Duofold-vulpen gebruiken, staan er over verwonderd dat „ze schrijven zonder druk“, een kenteeken uitsluitend eigen aan dit merk, waardoor het ideaal van zacht, gemakkelijk en vlug schrijven bereikt wordt.

Nauwelijks raakt de punt het papier, of de inkt begint te vloeien. Uren achtereen is het uiterst geringe gewicht van den houder behulpzaam bij 't schrijven. Men voelt niet de minste vermoeidheid bij het gebruik van een Parker-Duofold-vulpen, want dank aan het „schrijven zonder druk“ blijft alle vermoeienis of kramp in de vingers totaal uitgesloten.

Vraag vandaag nog aan uw leverancier dat hij U de nieuwe Parker-Duofold-vulpen en het vulpotlood van hetzelfde merk laat zien; onderzoek hun uitstekende hoedanigheden, eenig in hun soort, en probeer maar eens hoe gemakkelijk men schrijft met een Duofold. Dan zal U begrijpen waarom de vulpen met den naam „Geo. S. Parker Duofold“ de geliefkoosde pen is van alwie schrijven.

Senior \$ 7.— Junior \$ 5.— Lady \$ 5.—

Agenten:
Marchena & Moron.
d. O. Box 13. Curaçao.

Parker Duofold

Vulpen. Vulpotlooden. Schrijfbehoeften.

Koopt Uw BABY-UITZET in De Bijenkorf.
Heerenstraat 5.

Hierbij breng ik mijn hartelijken dank aan de heeren DOKTERS BOOGAART, GAEKSTE en QUADKKEER, en ook aan de Eerw. Zusters van het St. Elisabeth-hospitaal voor de uitstekende behandeling, van hen genoten gedurende mijn verblijf aldaar.

EDUARD JAMES, LEONARD TLOKREG. 3-1
militaire-politie.
Adj. Onderoff.

VERZAMELINGSKORPS „CURAÇAO“
Veldtoestand oefening op Zaterdag 11 GAEKSTE en QUADKKEER, en ook aan de Eerw. Zusters van het St. Elisabeth-hospitaal voor de uitstekende behandeling, van hen genoten gedurende mijn verblijf aldaar.

VERZAMELINGSKORPS „CURAÇAO“
Veldtoestand oefening op Zaterdag 11 GAEKSTE en QUADKKEER, en ook aan de Eerw. Zusters van het St. Elisabeth-hospitaal voor de uitstekende behandeling, van hen genoten gedurende mijn verblijf aldaar.

VERZAMELINGSKORPS „CURAÇAO“
Veldtoestand oefening op Zaterdag 11 GAEKSTE en QUADKKEER, en ook aan de Eerw. Zusters van het St. Elisabeth-hospitaal voor de uitstekende behandeling, van hen genoten gedurende mijn verblijf aldaar.

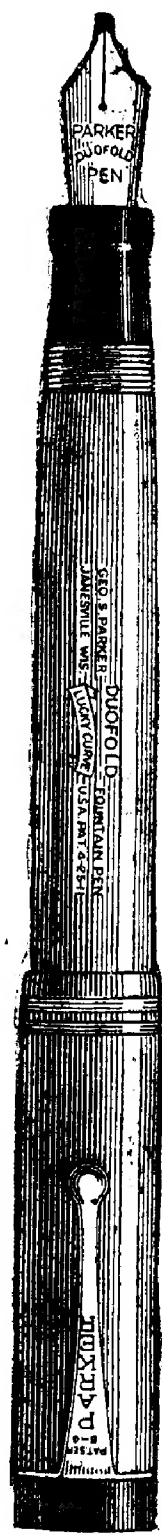
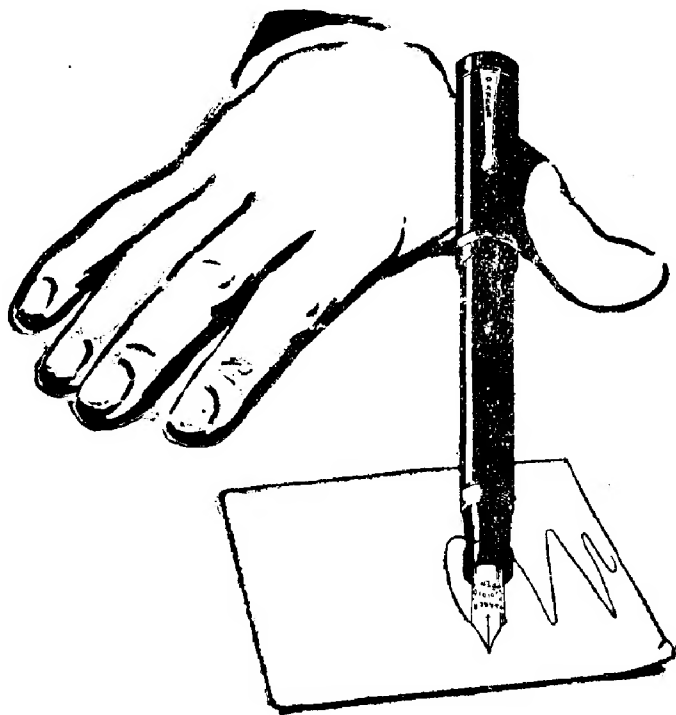
WEGENS VERTREK: Meubels enz. enz. ter overname aangeboden. STOUT DYCK. Bargestraat Scharl.

Zoo juist ontvingen wij een geheel nieuwe collectie Damesjaponnen, Dames-dag- en avondtaschjes, avondschoenen, manicuresets, kinderspyama's, huishoudschorten, donkerblauwe Jeansbroeken met witte en gekleurde overhemdjes, meisjes-schooljurken. Norfolk-, witte- en gestreepte matrozenpakjes.

De Bijenkorf.

Heerenstraat No. 5.

Ik verlang een vulpen
DUOFOLD van

„Geo. S. Parker”.

Deze naam erop gegraveerd is
een bewijs van echtheid.

Op 't eerste gezicht gelijken de goedkope na-
maaksels op de vulpen Parker Duofold, doch ze
kunnen u niet bedriegen, als ge den naam erop ge-
graveerd zoekt.

36 jaren van ondervinding, 47 verbeteringen, 29
patenten en vijf moderne kleuren zijn in deze vulpen
verteenwoordigd.

De reservoirs van de Parker Duofold zijn van
„Permanita”, dat, ofschoon 28% lichter dan caout-
chouc, onbreekbaar is.

De Parker Duofold, glijdt zonder druk over het
papier en neemt daardoor alle moeite bij het schrijven
weg. De buitengewone lichtheid van de pen begint
en zet het schrift voort, zonder druk van de vingers
en zonder vermoeienis.

Voeg hierbij, een pen van iridio en 14 karaats goud,
die geheel een leven duurt, nooit lekt, en zijn ge-
schiktheid voor elk klimaat, en gij hebt de fijnste en
meest duurzame vulpen die er gefabriceerd wordt.

Allen dragen het merk: Geo. S. Parker—DUOFOLD.
Dit is de eenige garantie voor zijn echtheid.

**Duofold
Parker**

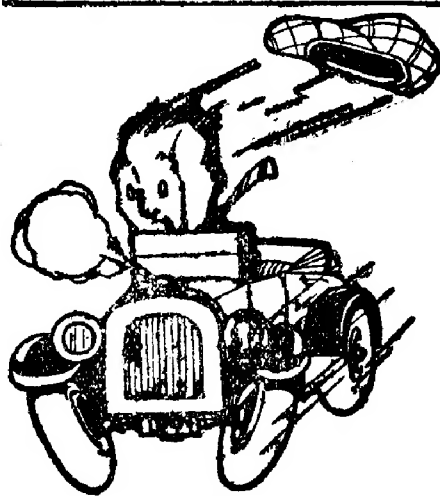

Let op Uw LONGEN

Ruischen Uw longen of
piept Uw borst bij het adem-
halen, verdrijft dan het vast-
zittende slijm en versterk
Uw ademhalingsorganen
voor het te laat is. Wilt
Gij afdoend genezen wor-
den, gebruik dan eenigen tijd

Hoofd-depôt v. Curaçao:
MENSING & Co.

Bowlegged Wheels Make Pigeon-Toed Tires!

When your wheels
are out of line you lose
thousands of miles of tire
service.

Bring the car in, let
us check the alignment,
inspect the tires for cuts
and bruises and make
sure you have the right
amount of air in them.
This service is free.

Firestone

GUM-DIPPED TIRES
SOLE DISTRIBUTORS:
A. D. CAPRILES & Co.
Heerenstraat No. 20.
Sub-dealers.
Galmeyer & Co. Otrabanda.
Galmeyer & Co. Semikok
B. J. Arends Aruba.

PHOTO STUDIO

F. J. JANSENGZ.

Breedestraat No. 98 Otrabanda.

Open van 8 uur's morgens
tot 9 uur 's avonds.

Ge behoeft nu niet meer special
tot Zondags te wachten, houdt
nu werk U tegen, komt 's
avonds. 11

Heeft
wereld
reputatie

De Mennen Borated Talcum
is een speciaal voor baby's
vervaardigd onder voortdurend toezicht van onze
scheikundigen. Alleen wanneer baby's kleine lijfje kool
on droog gehouden wordt, vrij van
wrijving en infectie, kan hij gezond en
vrolijk zijn.

Mennen Borated Talcum doet dit. Ver-
mijdt harde, groffe en sterk gepor-
meerde poeder. Deze prikelt baby en
veroorzaakt ontsteking van zijn teere huid.

Heeren MENSING & Co.

HORN - LINE.

List of sailings from CURAÇAO to:
HAMBURG via Pto. Cabello, Pto. Colombia & To Sta. Marta:
La Guaira & Trinidad: Cartagena

Name of Motorships:	10 Nov.	27 Nov.	27 Nov.
Frida Horn	24 Nov.	6 Nov.	
Heinz Horn	8 Dec.	19 Nov.	19 Nov.
Mimi Horn	8 Jan.	17 Dec.	17 Dec.
Presidente Gomez	19 Jan.	1 Jan.	
Ingrid Horn	2 Feb.	14 Jan.	14 Jan.
Frida Horn	16 Feb.	29 Jan.	
Heinz Horn	2 Mar.	11 Feb.	11 Feb.
Mimi Horn	30 Mar.	11 Mar.	11 Mar.
Presidente Gomez	13 Apr.	26 Mar.	
Ingrid Horn	27 Apr.	9 Apr.	9 Apr.
Frida Horn	11 May.	23 Apr.	

To Kingston & Port au Prince, via Jacmel:

Marie Horn	10 Nov.
Henry Horn	9 Dec.
Waldtraut Horn	6 Jan.
Therese Horn	3 Feb.
Marie Horn	3 Mar.
Henry Horn	1 Apr.
Waldtraut Horn	28 Apr.

To Maracaibo frequent sailings by:
„Zulia” cargo and passengers. „Karibia”, cargo only.

CURIEL'S BANK.

Willemstad - Curaçao - Ned. West-Indie.

ALLE BANKZAKEN.

Rekening-courant in lokaal en vreemd geld.
Deposito's op termijn in lokaal en vreemd geld.
Voorschotten en Handelscredieten.

Koop, Verkoop en Incasso van Wissels, Crediet-
brieven,

Coupons en Vreemd Geld tegen voordeelige koersen.
Telegrafische uitbetalingen naar alle werelddelen.

Reiscredietbrieven en Chèques van de
National City Bank of New York,
New York City.

Safe-loketten.
Speciale afdeling voor Incasso's
Afdeling Spaarkas.
Afdeling Assurantie

IETS HEERLIJKS!

IETS FIJNS!

VAN WOERKOM'S JAMS, VRUCHTENGELEIEN
en LIMONADESIROPEN
uitsluitend uit VERSCHÉ VRUCHTEN EN SUIKER bereid.
RIJK AAN VOEDINGSWAARDE.
EENS GEKOCHT . . . . . ALTIJD GEZOCHT.
Vraagt Uwen winkelier.
Alleenverteenwoordigers: A. van BEVEREN & CO.

5-5

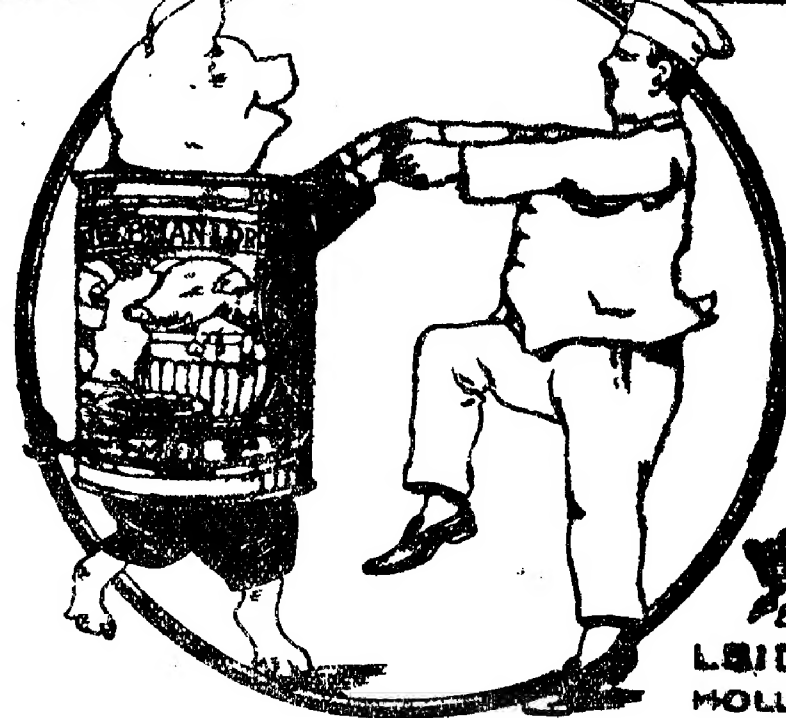
Maduro's Bank

Curaçao.

Volgestort Kapitaal en Reserve fls. 2.500.000

Koopt en verkoopt wissels,
buitenlandsch bankpapier, coupons
gemunt goud en zilver.
Neemt gelden à depósito en opent
chequerekeningen met rente-vergoeding
Verschaft Reisswissels, Credietbrieven,
Circulaire Credietbrieven.
Telegrafische Uithelingen.
ate-loketten Spaarbank

TIELMAN & DROS

MENSING & Co Agenten.

„ELBSHCLOSS”-bier eens geschonken
Steeds gedronken.

Het eenigste bier dat ze aan boord van
de schepen van de Horn- en H. A. P.
Agent **A. G.-Line** drinken.
ten firma G. Troost, Shiphandler. 50-25

Gaat U op reis?
Voorziet U dan van

Reisswissels

overal inwisselbaar.
Verkrijgbaar bij de
Hollandsche Bank voor West-Indië
15 Curaçao.

Strijkijzers en
gasolineiantaarns
in
LA CARAQUEÑA.

Geen betere WHISKY te verkrijgen
MORRIS E. CURIEL & SONS.
Agenten. 1-0

MENSING & CO. AGENTEN.

Strijkijzers, filters en
electrische stoven in
„La Caraqueña”,
OTRABANDA.

Desde 1764

El Té de
Otto Roelofs
es el mejor

CONSTIPATION

RELIEVED
QUICKLY
This Purgly Vegetabel
Pill.
will move the bowels
without any pain and
depressing after ef-
fects Headaches, Indigestion and
Biliousness are relieved. Complex
on improved Children and adults
can easily swallow Dr. Carter's tiny,
sugar coated pills. They are free
from calomel and poisonous drugs.
They don't gripe. No habit forming.

CARTER'S PINK PILLS

**PRIMA JAVA-
KAPOK**

De Bijenkorf.

Heerenstr. No. 5. (boven.)